

PRENUMERATA.

W Łodzi z miesięcznym dodatkiem ilustrowanym mies. zł. 4.10. Zamiejscowa zł. 5. Za granicą zł. 6. Odsyłanie do domu 40 groszy. Prenumeratę można odmówić tylko i każdego miesiąca bezpośrednio w adm. pisma.

OGŁOSZENIA:

W tekście 50 gr., nadesłane 40 gr. za wiersz i milion. 1 tam (strona 4 tamy). Zwykszone 12 gr. za wiersz i milion. 1 tam (strona 10 tamów). Nekrologi po 40 gr. za wiersz i milion. (strona 4 tamy). Drobne ogłoszenia 15 gr. za słowo. Prowadzenie pracy 10 gr. za słowo.

Konto czekowe w P.K.O. Nr. 65210

HASŁO ŁÓDZKIE

Ogłoszenia firm samiejacowych 50 proc. drożej od cen miejscowych firm. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany bez uprzedniego zawiadomienia. Za terminowy druk ogłoszeń komunikatów i ofiar administracji nie odpowiadamy.

Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarium, uważane są za bezpłatne.

Rękopisów zarówno czytych jak i drukowanych redakcja nie zwraca.

Pomyłka, która zasadniczo nie zmienia treści ogłoszenia nie uprawnia do żądania zwrotu opłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15.
Telefony: Redakcja 181-06, Administracja 163-66.

CENA 25 GROSZY

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 6-7 wiecz.
Sekretariat czynny od godz. 12-1 w poł. i od 6-7 wiecz.

OTO DZIEŃ ŚWIATŁA!

O to dzień światła, prawdy, pokoju!...
Spełnia się w oczach naszych misterjum, gdy małość, zepsucie, grzech...
otwiera bramy naszych dusz. I patrzy. Widzi naszą

mały Chrystus
zstępuje na ziemię jako jej Odnowiciel i płynie nocą wigilijną nad światem, targanym nienawiścią, wstrząsanym egoizmem, pławiącym się w rozpuszczeniu, kupującym najświętszymi ideałami, ostrzegającym nóż do walki bratobójczej.

Skarlała dusza świata, wypalił się romantyzm serc...
Myśl pojona złem, bije czołem przed złotym cielcem, korzy się wykoszławiona przed podłością, cynizmem, przyziemną chucią

Rzuciliśmy w śmieci miłość i współczucie. Obok konającego bliźniego przechodzimy obojętnie. Plujemy ze wzgardą na potrzebującego pomocy brata.

Skarlała dusza świata, wypalił się romantyzm serc...

Mały Chrystus zstępuje na ziemię i płynąc nocą wigilijną nad sennym światem.

Wł. Skoczylas

M. Boska z Dzieciątkiem (Drzeworyt)

A choć powinien skruszyć w pył ziemię, przebacza. Choć powinien zniszczyć nas za zło i zdusić za ogrom zbrodni, szepce słowa miłości. Choć powinien przekląć, płacze nad nami... Drzenie niepojęte ogarnia nas w jedną godzinę. Wiemy, że spełnia się misterjum, niosące przebaczenie, pokój, odrodzenie.

I wypala mały Chrystus w duszach naszych płomiennymi słowami świętego nakazu, że musimy odnowić się w Świecie, Prawdzie, Pokoju...

Zasiadając przy stole wigilijnym, wyrzucmy z siebie małość i chęć przystawienia, podłość i słabość, nikczemność i samolubstwo, a świętym płomiennym sercem narodziny Dobra, Harmonii i Wyzwolenia samych siebie.

DOKOŁA SPRAWY BRZEŚCIA

List posła Dyboskiego do prof. Kota Kto i w jakim celu nadużył powagi przedstawicieli nauki polskiej? Wywiad dziennikarzy niemieckich z posłem Korfantym

KRAKÓW, 23.12. (tel. wł.) Poseł dr. Tadeusz Dyboski wystosował w związku ze znanym listem profesorów Uniw. Jagiellońskiego w sprawie Brześcia, do profesora tegoż Uniwersytetu dr. a Stanisława Kota następujący list:

Do Wielmożnego Pana Profesora
U. J. dr. a Stanisława Kota
w Krakowie.

Wielmożny Panie Profesorze!
Ogłoszenie w prasie listu prof. U. J. w sprawie traktowania więźniów brzeskich osiągnęło efekt niepożądany, wywołując zamierzone przez inicjatora akcji dalsze zaniepokojenie opinii publicznej nie sprawdzonymi oskarżeniami.

Jest publiczną tajemnicą, że profesorowie podpisali list ten, nie tając zastrzeżeń co do jego stylizacji dlatego, że był to list ściśle poufny, nieprzeznaczony do druku.

Podpisali go, kierując się bardzo szlachetnie pojętym odruchem humanitaryzmu, bo znając tam nazwiska ludzi, dla których sumienie jest czemś więcej niż frazesem. Odruch ten ludzki trzeba i należy uszanować. Są więc ludzie czynni w polityce, którzy, już na pierwszą wieść zareagowali. Jak?

Łatwo się jest domyśleć, choć nie mam powodu z tego się tłumaczyć.

Nie uprzedzamy śledztwa, zarządzonego przez władze wojskowe.

Jesteśmy wszyscy pewni, że gdy śledztwo wykaże czyjaś winę, nie będziemy długo czekać na ukaranie winnych. Mamy jednak powody do zapytania, w czym interesie leży rozpowszechnianie drukiem niesprawdzonych pogłosek.

Mamy powód do zapytania czemu to, co kilka miesięcy pojawia się inicjatywa do angażowania: ludzi nauki do dywersyjnej akcji partyjnej.

Mamy powód do zaprotestowania przeciwko temu, aby szlachetne odruchy tych ludzi były używane do płytkich i przejrzystych manewrów politycznych. Byłbym bardzo wdzięczny, gdyby pan był łaskaw przekazać me uwagi inicjatorowi tej akcji.

Zechce Pan Panie Profesorze przyjąć przejmę wyrazy.

Podpisano poseł dr. Tadeusz Dyboski.

Wywiad z Korfantym

KATOWICE 23, 12. Na wieść o zwolnieniu i powrocie p. Korfanta do Katowic przybyło wczoraj kilkunastu dziennikarzy, przedstawicieli polskich pism opozycyjnych i niemieckich, którzy chcieli dowiedzieć się szczegółów pobytu p. Korfanta w Brześciu.

Wyjątkowo natarczywi byli dziennikarze

KONFERENCJA rozbrojeniowa

WIEN 23, 12. „Neue Freie Presse” zamieszcza uwagi dotyczące rozbrojenia. Liga Narodów — pisze dziennik — zajmie się na najbliższym posiedzeniu ustaleniem terminu konferencji pokojowej, a po nadto wyborem przewodniczącego tej konferencji.

Niemcy wywierają nacisk na jak najspieszniejsze zwolnienie konferencji.

Prawdopodobnie Liga Narodów poważnie uchwałę kompromisową, tak aby konferencja odbyć się mogła między listopadem 1931 roku a lutym 1932.

Najważniejszym kandydatem na przewodniczącego jest dr. Benes. Przeciwno jego kandydaturze występują Rosja i Włochy. Stanowisko Anglii nie jest jeszcze znane.

Niemcy nie mają nic przeciwko kandydaturze Benesa. Donoszą z Pragi, że Benes wyraża obawę że nie będzie mógł podjąć obowiązków przewodniczącego i nie ma ochoty na obejmowanie tego stanowiska. (PAT)

rze niemieccy przybyli z Niemiec, którzy spodziewali się sensacyjnego żeru dla swych pism.

Spotkali ich jednak srogie zawody, gdyż p. Korfanta na szereg zadawanych mu pytań udzielał wymijających odpowiedzi, oświadczając, iż treść wniesionej do sejmu

interpelacji posłów socjalistycznych w zupełności wyczerpuje materiał.

W rozmowie poruszano również kwestie polityczne. Specjalnie dopytywali się dziennikarze o możliwe zajęcia zmiany w polityce Chadecki w stosunku do obozu rządowego, na co p. Korfanta odpowiedział po

namyśle, że jest już za stary, aby zmienić swój sposób myślenia i aby zboczyć z raz wytyczonej drogi.

P. Korfanta mimo osłabienia, na które się uskarża, powrócił już do zajęć i nie zamierza nawet wybrać się na wypoczynek.

Zawrzyjmy traktat z Polską!

Publicysta litewski nawołuje swych rodaków do zaprzestania bezcelowej wojny gospodarczej

KOWNO 23, 12. Po dłuższej przerwie w „Lietuvos Zinios” ukazał się drugi z kolei artykuł pióra publicysty litewskiego Petrauskasa.

W artykule tym autor usiłuje przekonać społeczeństwo litewskie o korzyściach, jakoby płynęły dla Litwy przez nawiązanie stosunków gospodarczych z Polską.

Powołując się na artykuł „Kurjera Wi-

leńskiego” p. t. „Obroże handlowe polskolitewskie w świetle statystyki” i na zawarte w nim dane, Petrauskas oświadcza, że Litwa przepłaca miliony, sprowadzając towary polskie drogą okrężną, nie niemal wzamian do Polski nie wywożąc, a wszak mogłaby wywozić poza zbożem i mąką, ryby, tłuszcz, skóry, szmaty, stare żelazo, których Polska dużo importuje.

70% zużywanego na Litwie węgla sprowadza się z Polski drogą okrężną, jednak litewskie ministerjum komunikacji zrobiło na tem bardzo poważne oszczędności. Niezależnie od oszczędności, otrzymując węgiel bezpośrednio z Polski?

Litewscy ekonomiści powinni obliczyć, ile na ich patriotyzmie zarabiają Litwa i Niemcy, a wówczas przekonają się, że Litwa wydaje miliony zupełnie niepotrzebnie.

Co zaś do kulturalnej pracy narodowej, to, po porozumieniu się z Polską, Litwa znalazłaby się w lepszych warunkach.

Każdy krok ku porozumieniu, uczyniony na Litwie, korzystnie wpływa na położenie Litwinów wileńskich, którzy nawet dziękowali autorowi za poruszenie w prasie kwestji rewizji terytorji o odzyskanie Wilna. Należy być obiektywnym i rozjeżdżać się dokoła. Obawiamy się wpływu polskiej kultury i widzimy, że kultura niemiecka, która ogarna całą Litwę, jest więcej niebezpieczna, a nawiązanie stosunków z Polską nie oznacza jeszcze, że wyrzekamy się swoich praw do Wilna, kończy swe wywody p. Petrauskas. (PAT)

TROCKI UMIERAJĄCY

LONDYN 23, 12. Według doniesień z Konstantynopola przebywający tu na wy-

gnaniu były komisarz ludowy Trocki ciężko zachorował. Stan jego ma być poważny.

„Merapi” zieleje ogniem Strumień lawy zagraża wielu wioskom

AMSTERDAM 23, 12. Wulkan „Merapi” w dalszym ciągu zionie ogniem i wyrzuca olbrzymie masy popiołu, piasku i lawy.

Strumień lawy posunął się od wczoraj o dalszych 8 km. i zagraża szeregowi wiosek, znajdujących się w pobliżu.

Z ogarniętych katastrofą okolic masowo ludzie uciekają do miast; niektórzy z nich są tak przerażeni, że błądzą się obłąkaniami.

Liczba ofiar katastrofy nie daje się jeszcze cyfrowo ogarnąć; w każdym razie przekracza cyfrę 1,000.

Niezwykłe powodzenie wystawy polskiej w Paryżu

PARYŻ 23, 12. Wczoraj przy udziale ambasadora Chlapowskiego, oraz licznych wybitnych osobistości ze świata politycznego, naukowego i artystycznego odbyło się uroczyste otwarcie wystawy pod tytułem „Polska 1830—1920—1930”. Pierwszy przemówił ambasador Chlapowski, następnie zabrał głos komisarz wystawy p. Antoni Potocki. Trzeci z kolei przemawiał podsekretarz stanu Berthold, który w słowach pełnych zachwytu wspominał o swej podróży do Polski z grupą francuskich parlamentarzystów, w toku której miał okazję poznać się z bogactwami naturalnymi Pol-

ski, jej pracowitym ludem i uroczym krajobrazem.

Wystawa przedstawia się świetnie. Umiejętne i staranne wyzyskanie eksponatów przynosi niezawodnie chlubę jej organizatorom. Publiczność wykazuje wielkie zainteresowanie wystawą. W pierwszym dniu wystawę zwiedziło 2,340 osób, co stanowi prawdziwy rekord, zwłaszcza, że otwarcie wystawy miało miejsce o godz. 2,30 popołudniu, a o godz. 4-ej w Paryżu jest już ciemno i po tej godzinie publiczności nie wpuszczano. (PAT)

Blisko 4 milj. bezrobotnych zarejestrowano ostatnio w Niemczech

BERLIN, 23.12. W okresie od dnia 30 listopada do dnia 15 grudnia liczba bezrobotnych w Niemczech wzrosła przeszło

o ćwierć miliona i wynosi obecnie 3.977.000 osób. (PAT)

Kto będzie następcą zmarłego posła niemieckiego w Warszawie?

W związku z opróżnieniem niemieckiej placówki dyplomatycznej w Polsce po śmierci posła Ulricha Rauschera, prasa niemiecka przypomina, iż nie obsadzone jest również poselstwo niemieckie w Lizbonie i poselstwo w Oslo. Nie obsadzone są również dwa ważne konsulaty, generalny konsulat w Katowicach i generalny konsulat w Nowym Jorku. Wszystko to spowoduje pewien rewirement w niemieckim korpusie dyplomatycznym.

Demokratischer Zeitungs-Dienst wymienia, jak kandydata na posła niemieckiego w Warszawie radce v. Molke, mówi się również o kandydaturze dyrektora Trautmanna, według innej wersji p. Trautmann objąć ma placówkę w Oslo. Kandydatem na stanowisko posła niemieckiego w Lizbonie jest p. Eisenlohr, który swego czasu należał do składu delegacji prowadzącej rokowania handlowe z Polską.

KOMUNISTA

skazany na 6 lat więzienia
zbiegł z sali sądowej

SOSNOWIEC 23, 12. W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy w Sosnowcu skazał członka centralnego komitetu komunistycznej partji Sztamka na 6 lat więzienia. Sztamka, który odpowiadał z wolnej stopy zbiegł z sali sądowej. Zarządzony natychmiast przez policję pościg nie dał dotychczas rezultatu. (PAT)

ZAMACH na gubernatora

LAHORE 23.12. Na gubernatora Punjabu sir Geoffrey de Montmorency dokonano zamachu rewolwerowego w czasie, gdy znajdował się na posiedzeniu w uniwersytecie. Gubernator odniósł dwie rany, jedną powyżej lewego biodra, drugą w lewe ramię. Rany nie są podobno ciężkie. Ofiarami zamachu padli nadto dwaj funkcjonariusze policji, pewna kobieta oraz doktor, wszyscy oni odnieśli rany. Aresztowano dwóch studentów, po dejranych o udział w zamachu.

HITLEROWCY ćwiczą się na Śląsku

BERLIN, 23.12. „Vorwärts” donosi, że w ostatnich dniach zauważyć się daje w okręgu wrocławskim nowa koncentracja oddziałów szturmowych Hitlera, urządzająca nocne ćwiczenia polowe, połączone ze strzelaniem. W tej sprawie sejmik powiatowy wrocławskim. Landrat o nowych ćwiczeniach hitlerowców nie wie. (PAT)

NIEŚCIE POMOC NAJBIEDNIEJSZYM

Przemoc truchleje...

Gdy nad wieczerną wigilijną rozspiewa się hęłęda „Bóg się rodzi, moc truchleje”, to będzie to w tym roku słowo prawdy i głębokiej rzeczywistości. Jaka to moc truchleje? Przecież nie wszelka! Jedynie moc zła, niegodziwa, niłczemna, moc szatańska, jednym słowem przemoc truchleje i jej to hęłęda śpiewa swoją groźbę.

Przekonanie to śmiałe, otucha — ogromna, obietnica — niebosiężna. A przecież w tym roku dzieją się rzeczy, które ją na podziw usprawiedliwiają. Potworne organizacje złego i nienawiści — rozpadają się. Na wschód i na zachód od nas poczyna się zmierzch złych sił.

Państwo Sowieków pomieszało doktrynę socjalną z prześladowaniem wszystkich, co boskie i co ludzkie. Wszystkie znamiona rozkładu tej szatańskiej imprezy, przybierającej maskę nauki i naprawy — zebrały się właśnie teraz, jakby na czyjszew, na święto wigilijne. Nikt nie chce się cieszyć z tego, że tam gdzieś w niedalekim sąsiedztwie miliony ludzi cierpią i padają z bólu. I wszyscy ślą tym nieszczęsnym westchnienia żalu i współczucia. Ale też nikt nie może zamykać oczów na ten fakt straszliwy przesilenia się wielkiej wielkiej tragedii ciemnioty, wróżący, że przemoc trująca sama się zatrula nadmiarem swojego jadu.

A na Zachodzie, u sąsiada germańskiego? Tu wszystkie dawny posiew złego, dewiza „łepienia” całych wielkich narodów, stojących na drodze ekspansji, szkoła przemocy, założona przez ostatniego panującego — przynosi teraz swe zatrute owoce, i nigdy jeszcze nie zebrało się ich tak wiele, jak właśnie dzisiaj. W państwie rzekomej bojaźni bożej zapanował dogmat nienawiści. Co dobre, jest w pogardzie, co niłczemne, ciasne, głupie, to rozwija się. Więc coraz częściej spotykamy w prasie całej Europy artykuły i rozprawy o upadku moralnym Niemiec. Czyżby to był początek zmierzchu?

Tak jest naprawdę! Dzieją się rzeczy nieprawdopodobne, a przecież tak bardzo prawdziwe. Równą drogę zastąpiła niebezpieczna pochyłość i niewiadomo, dokąd ona naród „bojaźni bożej” zaprowadzi. Albo raczej — wiadomo. Bowiem moc truchleje, a przemoc okazuje całą swą wewnętrzną bezsilę i jałowość. *Cez. Jellenta.*

Katedra walki z religją na wyższych uczelniach sowieckich

Wszystkie wyższe uczelnie sowieckie, nie wyłączając technicznych, będą posiadały nową katedrę — przeciwrreligijną. Wszyscy studenci będą obowiązani uczęszczać na wykłady pod groźbą wyrzucenia ze szkoły wyższej bez praw wstąpienia na inną.

P. Wojciech Korfanty grozi

KATOWICE, 23. 12. Uwolniony z więzienia w Grójcu, p. Wojciech Korfanty, po powrocie do Katowic wygłosił ze schodów swojej willi do osób odprowadzających go z dworca kolejowego, przemówienie. Przemówienie to zawierało wezwanie do „prowadzenia walki dalej z całą siłą”. Wynika z tego niewątpliwie, że nadchodząca sesja budżetowa Sejmu śląskiego będzie obfitowała w burzliwe momenty. Wygląd fizyczny posła Korfanteo wbrew pogłosek, jakie krążyły na ten temat, jest zupełnie dobry.

Na Sierocinie

po poległych żołnierzach W. P. Dowódcą O. K. Nr. IV General Małachowski Stanisław, zamiast życzeń świątecznych złożył na Sierocinie po poległych żołnierzach W. P. złotych 10.

NA MADERZE

MARSZAŁEK PIŁSUDSKI ZAMIEŚZKAŁ W OSOBNEJ WILLI, Z WIDOKIEM NA OCEAN ATLANTYCKI

Jak już donosiliśmy statek „Angola”, wiozący Marsz. Piłsudskiego z Lizbony na Maderę, po 40-godzinnej podróży przybił w poniedziałek do portu w Funchal.

W Funchal przygotowano dla Marsz. Piłsudskiego osobną willę z widokiem na ocean Atlantycki.

Od osoby, która w zeszłym roku przebywała dłuższy czas na Maderze, otrzymujemy garść interesujących informacji o warunkach pobytu na tej wyspie.

Klimat Madery uważany jest przez wszystkich lekarzy za wywierający nie zwykle korzystny wpływ na zdrowie ludzkie, nawet bardzo nadzarpnięte. To też na Maderę wysyła się częstokroć ludzie z bardzo poważnymi ochorzeniami płuc nerek i t. d., którzy w tutejszym klimacie przychodzą szybko do siebie.

Madera ma teren niezwykle górzysty. Cała wyspa jest to właściwie jedna góra, stercząca z oceanu atlantyckiego. Na stokach, jak okiem sięgnąć, znajdują się plantacje trzciny cukrowej.

Cudowny klimat okupują jednak kuracjusze przykrością niemożliwości odbywania pieszych spacerów. Oto wszystkie drogi i drożki na Maderze wybrukowane są kamieniami, wbijanymi w ziemię rzędem w poprzek drogi, w znacznych odstępach jeden rząd od drugiego. Chodzić po takiej drodze nie sposób, bo noga wciąż wpada w rozpadliny tych właśnie odstępów.

Tego rodzaju sposób budowania dróg jest zastosowany do szczególnego środka komunikacji, używanego na Maderze. Oto po tych drogach jeździ się saniami, których plozy ślizgają się po o-wych kamiennych gładkich progach. Sanie takie z reguły zaprzężone są w woly, to też komunikacja jest bardzo powolna. Obok drogi iść również nie można — bo trzeba by się przebić przez gęstą trzciny cukrowej.

Dogodnością pobytu na Maderze jest tanioty, jaka tu panuje.

B. Poł. ŚMOŁA stanie przed sądem 28 b. m.

LUBLIN, 23.12. Rozprawa sądowa przeciwko b. posłowi z „Wyzwolenia” Janowi Smole wyznaczona została na dzień 28 grudnia b. r. na sesji wyjazdowej lubelskiego Sądu Okręgowego w Kraśniku. B. poseł Jan Smola jest oskarżony z art. 129 cz. 1 p. 1, 3 i K. K. Obronę wnosić będzie adw. Zbikowski z z Lublina. (PAT)

1000 KOMUNISTÓW zabitych w krwawej bitwie

SZANGHAJ, 23.12. Według otrzymanych tu wiadomości wojska rządowe w czasie bitwy z czerwoną armią w prowincji Kiang-Si zabiły 1000 komunistów i oswobodziły 500 jeńców. Wojska nankińskie zajęły też twierdzę Tung-Ku, znajdującą się dotychczas w posiadaniu komunistów.. (PAT)

ROZWIĄZANIE rady miejskiej w Tarnowie

TARNÓW, 23.12. Wskutek zarządzenia Urzędu wojewódzkiego rada miasta Tarnowa została rozwiązana. Komisarem rządowym został Adam Marszałkiewicz właściciel „Zgłobić” członek wydziału wojewódzkiego. Równocześnie zamianowano radę przybozną, złożoną z 29 członków. (PAT)

MGLA w stolicy Angli

LONDYN, 23.12. Niezwykłe gęsta mgła, która od wczoraj okryła niemal całą Anglię, spowodowała w Londynie szereg wypadków ulicznych.

Mgła jest tak gęsta, że ruch uliczny jest prawie całkowicie wstrzymany. Tysiące osób, które były na przedstawieniu w teatrach, musiały powracać do domu pieszo. Kilka wagonów tramwajowych zderzyło się z sobą i stanęło w ogniu. Powodem wypadków było rozgrzanie się hamulców z powodu ciągłego hamowania.

Pociągi kursowały, lecz z powodu silnej mgły kilka pociągów kolei elektrycznej musiało stać na torze przez parę godzin. Samoloty przybywające z kontynentu musiały lądować w Lympe, a nie jak zwykle, w Croyden.

Plany Moskwy przeciwko Polsce

Komintern uchwala kredyty na propagandę komunistyczną w Polsce

RYGA, 23.12. Polska sekcja moskiewskiego Kominternu złożyła do komitetu wykonawczego tej instytucji obszerny memoriał o obecnej sytuacji w Polsce.

Autorzy memoriału uważają, że grunt do prowadzenia komunistycznej propagandy na terenie polskim jest obecnie wyjątkowo dodatni, wobec czego domagają

się oni „rozwinęciem na szerszą niż dotychczas skalę propagandy komunistycznej w Polsce zarówno w ośrodkach przemysłowych, jak i na wsi”.

Memoriał był tematem obrad ostatniego zebrania kominternu. Zdecydowano uchwalić „kredyty” na ten cel.

NA POGRANICZU POLSKI

Reichswehra przeprowadza manewry wbrew postanowieniom Traktatu Wersalskiego

Wbrew postanowieniom Traktatu Wersalskiego, zabraniającego Niemcom dokonywania jakichkolwiek

ćwiczeń wojskowych i manewrów w pobliżu granic, bądź francuskiej, belgijskiej, czeskiej, czy polskiej, odbyły się przed kilku dniami „zimowe ćwiczenia” Reichswehry W BEZPOŚREDNIEJ BLISKOŚCI GRANICY POLSKIEJ.

„Ćwiczenia”, noszące charakter regularnych manewrów wojennych były tem szczególniejsze, że nie posiadały cech obrony, lecz przeciwnie —

ofensywy oddziałów nadgranicznych, wspomaganych całym aparatem technicznym ekwipunku wojennego. Jednym z najbardziej znamienitych momentów owych „ćwiczeń”, jest posilkowanie się pancernymi samochodami, których na podstawie Traktatu, Niemcom NIE WOLNO POSIADAĆ. Wszakże woj-

skowa technika niemiecka znalazła z tego wyjątek, przystosowując zwykłe auta ciężarowe do celów wojennych.

Stalowe panczerze i wieża strzelnicza, nałożone na zwykły samochód ciężarowy, spełniają zadanie tanków.

Odbywający podróż po Śląsku niemieckim Curtius, niemiecki minister spraw granicznych, chciał początkowo ominąć teren „ćwiczeń” Reichswehry, rozumiejąc, iż jego obecność na tak sprytnie zamaskowanych manewrach może wywołać zgola niepożądane komentarze, jednak dowództwo Reichswehry tak energicznie domagało się przybycia ministra Curtiusa do kwatery „ćwiczących” wojsk że musiał przybyć na teren manewrów. Relacje z tej części „inspekcyjnej podróży” zostaną za pewne przemilczane w raportach niemieckiego ministra, zgłoszonych przed... Ligą Narodów.

Sowieckie magazyny amunicyjne wylatują w powietrze

3 wielkie wybuchy w jednym dniu

PARYŻ, 23.12. Paryskie pismo rosyjskie „Poslednie Nowosti” otrzymało wiadomość, że jednego dnia wydarzyły się w Rosji Sowieckiej 3 wielkie wybuchy w obiektach wojskowych.

Pierwszy wybuch nastąpił w magazynach amunicji artyleryjskiej w Dornicy pod Kijowem. Podczas tej eksplozji zgi-

nęło 36 żołnierzy. Drugi wybuch wydarzył się w fabryce samolotów w Odessie, znanej przed wojną pod nazwą Anatory, trzeci wreszcie w składach amunicji wojskowej w Baku.

Władze sowieckie nie dopuszczają na zewnątrz żadnej wiadomości o tych zamachach.

Śmierć wybitnego męża stanu

B. premier rumuński zmarł nagle w swym ogrodzie

WIEDEN, 23.12. Wczoraj około godz. 10 wieczorem zmarł w swej posiadłości wiejskiej Mihaiesi, przywódca partji liberalnej, były premier Vintilia Bratianu. Śmierć nastąpiła prawie nagle wskutek paraliżu serca i męzgu. Bratianu, znaleziony bez przytomności w ogrodzie willi podczas odbywania spaceru poobiedniego, zmarł w kilka godzin później, nie odzys-

skawszy przytomności. Vintilia Bratianu należał do najwybitniejszych polityków rumuńskich. Pochodził ze znanej rodziny, która odegrała wybitną rolę w dziejach Rumunii. Ojciec jego był premierem, jak również brat starszy; Jan Bratianu, którego nazywano niekoronowanym królem Rumunii“.

Zniszczenie 17 łodzi podwodnych z powodu błędów konstrukcyjnych

NOWY JORK, 22.12. Prawdopodobnie dla zmanifestowania swej pokojowości departament morski Stanów Zjednoczonych nakazał zniszczenie 17 wielkich łodzi podwodnych, które zaledwie dwa lata temu zostały spuszczane na wodę. Koszt budowy tych łodzi wyniósł 3,35 miljonów dolarów.

Ze strony dobrze poinformowanej o-

świadczą jednak, że wszystkie te łodzie posiadały jakiś zasadniczy błąd konstrukcyjny i podczas jazd próbnych okazało się, że w każdej chwili mogą one nie wytrzymać się więcej z pod powierzchni wody.

Z tego też powodu „pokojwa” decyzja nie przyszła departamentowi zbyt ciężko.

KRONIKA

GRUDZIEŃ

24

ŚRODA

DZIS:

Wig. Adama, Ewy

JUTRO:

Narodz. Chr. P.

Wschód słońca 8 m. 9

Zachód słońca 15 m. 40

Od Wydawnictwa

Z powodu świąt Bożego Narodzenia następny numer naszego pisma ukáže się w sobotę o zwykłej porze.

Nabożeństwa w świątyniach w czasie świąt Bożego Narodzenia

Jak się dowiadujemy w Związku ze świątami Bożego Narodzenia odbędą się dorocznym zwyczajem w świątyniach łódzkich nabożeństwa odprawiane w myśl starodawnej tradycji w tym czasie.

W dniu 24 b. m. we wszystkich kościołach odbędzie się pasterka o godzinie 23.30. Następnymi dniami t. j. 25 i 26 grudnia r. b. odbędą się nabożeństwa jak zwykle w niedzielę i święta.

W kościele garnizonowym pasterka odbędzie się o godzinie 24-ej dnia 24 b. m., w której udział wezmą wszystkie oddziały stacjonowane w Łodzi.

W dniu zaś 25 grudnia r. b. odbędzie się nabożeństwo o godzinie 10-ej rano dla osób cywilnych i w dniu 26 grudnia o godzinie 10-ej rano dla wojska. (s)

Nabożeństwa w kościołach ewangelickich w języku polskim

W Wigilję Bożego Narodzenia nabożeństwo w języku polskim odprawi w kościele św. Jana o godz. 3 po poł. pastor Kotula, a w kościele św. Trójcy w tymże czasie pastor Schmidt.

W I. dzień świąt Bożego Narodzenia w kościele św. Trójcy o godz. 12 w poł. odprawi pastor Kotula, a w kościele św. Jana w tymże czasie pastor Lipski.

W II. dzień świąt Bożego Narodzenia w kościele św. Jana o godz. 12 w poł. odprawi pastor Zalewski, a w kościele św. Trójcy w tymże czasie pastor Warmagot.

Choinka dla dzieci Zw. Inwalidów Wojennych w Łodzi

Zarząd Okręgowego Koła Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Łodzi podaje do wiadomości swych członków, iż dorocznym zwyczajem urządza „Choinkę” dla dzieci. Wzywa się zatem rodziców członków o rejestrowanie w kancelarii Okr. Koła, ul. Gdańska Nr. 57, w terminie do dnia 3 stycznia, w godzinach od 9 do 13 i od 15-ej do 18-ej tych dzieci, które wezmą udział w „Choince”.

Zarząd.

Instytucje miejskie w dniu wigilijnym

W dniu dzisiejszym, jako w dniu wigilijnym, przychodnie i ambulatorja miejskie czynne będą do godziny 13-ej pop.

Miejskie zakłady kąpielowe czynne będą do godziny 6-ej pop.

Dodatkowa komisja poborowa

W poniedziałek dnia 29 bm. trędowną będzie w siedzibie P. K. U. przy Al. Kościuszki 21 dodatkowa komisja poborowa dla roczników 1908 i starszych, którzy nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej i przed komisją dotychczas nie stawali.

Obowiązek stawiennictwa dotyczy poborowych wymienionych roczników, zamieszkałych na terenie Łodzi. (s)

Jasełka

Dnia 25 grudnia r. b. to jest w pierwsze święto Bożego Narodzenia w domu Młodzieży Polskiej Gdańska 111 odegrana zostanie Jasełka „Betleem Polskie” Z. Rydla o godz. 6 wieczorem.

Z Komitetu Niesienia Pomocy Najbiedniejszym w Łodzi

Dnia 15 grudnia b. r. odbyło się posiedzenie Prezydium Komitetu Niesienia Pomocy Najbiedniejszym w Łodzi. Po przyjęciu sprawozdań, złożonych przez poszczególne sekcje, Komitet postanowił kontynuować swą akcję spieszenia z pomocą najbiedniejszym, z

Wszystkim prenumeratom, czytelnikom, współpracownikom, oraz przyjaciółom i sympatykom naszego pisma składamy serdeczne życzenia

Wesołych Świąt

Wydawnictwo i Administracja „Hasła Łódzkiego”

Życzenia dla P. Prezydenta Rzplitej i Rządu

W związku z nadchodzącymi świętami komunikują nam, że Pan Wojewoda Jaszczolt będzie przyjmował w Urzędzie Wojewódzkim przedstawicieli duchowieństwa, władz administracyjnych i wojskowych, samorządów, oraz organizacji społecznych, pragnących złożyć życzenia noworoczne dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu, dnia 1 stycznia 1931 r. o godz. 1-ej po południu.

Gwiazdka dla najbiedniejszej bezrobotnej ludności

Z inicjatywy władz centralnych w roku bieżącym, wzorem lat ubiegłych, została zorganizowana przez Pana Wojewodę Łódzkiego gwiazdka dla najbiedniejszej bezrobotnej ludności miasta.

Gwiazdka, w postaci produktów żywnościowych, jak mąka pszenna, cukier, słonina, (dla ludności żydowskiej — powiększona ilość cukru), strudel i kawałek mydła, została doręczona dn. 23 b. m. t. j. w

dniu wczorajszym, bezpośrednio przez urzędników Urzędu Wojewódzkiego i organów policyjnych osobom niezamożnym.

Akcja gwiazdkowa, prowadzona przez organa władzy państwowej niezależnie od Komitetu Pomocy Najbiedniejszym, poza przyjęciem z doraźną pomocą najbiedniejszym, ma na celu również nawiązanie bezpośredniego kontaktu między ludnością a organami władz. —

Choinka dla najbiedniejszych dzieci w szkole powszechnej przy ul. Gdańskiej 29

Dnia 21 bm. odbyła się w Szkole powszechnej Nr. 23 przy ul. Gdańskiej 29 piękna uroczystość.

W dniu tym urządzono choinkę dla najbiedniejszych dzieci. Trzeba było widzieć rozpromienione oczy milusińskich, gdy obdarowano je struclami, kielbasą, ciastkami, cukierkami i jabłkami. Uroczystość urozmaiciły śpiewy, deklamacje oraz odegranie utworu scenicznego „Noc wigilijna”.

Należy się szczerza wdzięczność i gorące podziękowanie kierownicze i nauczycielstwu tej szkoły, Opiece Szkolnej oraz Komitetowi Niesienia Pomocy Najbiedniejszym. Również należy się serdeczna podziękowa p. Eljaszowi Kellerowi, właścicielowi piekarni przy ul. 11-go Listopada 44, który bezinteresownie dokonał wypieku strucl.

Obdarowano 82 dzieci. Uroczystość sprawiła na obecnych niezapomniane wrażenie.

Mimowoli wracała do głowy krzepiąca myśl, że dobro nie zniknęło ze świata, a miłosierdzie króluje w sercach wielu, wielu łódzianek i łódzian.

K. P.

Sygnały świetlne na przejazdach kolejowych

W dyrekcjach warszawskiej, poznańskiej, gdańskiej i katowickiej rozpoczęto próby zastosowania

nowych sygnałów świetlnych na przejazdach kolejowych znajdujących się w poziomie dróg publicznych. W razie osiągnięcia dodatnich rezultatów na przejazdach kolejowych byłyby stopniowo usuwane barjery, a w ich miejsce urządzana sygnalizacja świetlna, składająca się z silnych reflektorów o różnokolorowych lampach. W związku z zamierzonym urządzeniem sygnalizacji świetlnej na przejazdach kolejowych stoi ostatnio wydane rozporządzenie p. ministra Komunikacji, które znosi dotychczasowe różnorodne przepisy sygnalizacyjne, obowiązujące w poszczególnych dzielnicach, a na ich miejsce przeprowadza jednolite przepisy dla całego Państwa.

Żywcem zasypany Straszny wypadek na Dołach

W dniu wczorajszym około godziny 2-giej po południu na Dołach przy ulicy Brzezińskiej wydarzył się straszny wypadek ofiarą którego padł 37-letni Michał Górniak, z zawodu woźnica, zamieszkały przy ulicy Brzezińskiej 69.

Górniak będąc posiadaczem pary koni dostarczał dla Łodzi piasek z Dołów do Łodzi.

W dniu wczorajszym Górniak po obiedzie zjechał z wozem do dołów, gdzie zaczął nakładać na wóz piasek. W pewnej chwili obsunęła się ziemia i swym ciężarem przygniotła Górniaka zasypując

go żywcem.

Wypadek ten spostrzegli przechodnie już po dość dłuższym czasie, którzy widząc samotne konie, zainteresowali się gdzie jest woźnica, po zbliżeniu się do wozu zauważyli wystający but i natychmiast przystąpili do odkopywania.

Po wydobyciu nieszczęśliwego z pod ziemi, okazało się że daje już słabe oznaki życia, tak że wezwany lekarz pogotowia stwierdził już tylko zgon.

Zwiłki Górniaka zabezpieczono na miejscu do zejścia władz sądowo-lekarskich. (s)

pozostałych funduszków własnych oraz z funduszków uzyskanych z ofiarności publicznej.

Aby przyjść z jaknajwydatniejszą pomocą najbiedniejszym w Łodzi Komitet postanowił urządzić w pierwszych dniach stycznia 1931 roku zbiórkę ofiar w naturze na powiększenie funduszków Komitetu.

W wyniku dalszych obrad postanowiono utworzyć

sekcję zbiorów produktów rolnych, która zorganizuje i przeprowadzi zbiórkę na terenie całego województwa. Poczyniono również starania w kartelach węglowym i cukrowniczym, celem otrzymania węgla i cukru.

Dotychczasowe wyniki akcji Komitetu Niesienia Pomocy Najbiedniejszym przedstawiają się następująco:

Od marca do 6 grudnia b. r. sekcja gospodarczo-rozdzielcza wydała 5,048 bonów żywnościowych na ogólną sumę 110,280 zł. Poza to w tymże czasie udzielono zapomóg pieniężnych dla 10,000 rodzin bezrobotnych, wypłacając na ten cel przeszło 650,000. Obecnie z powodu zbliżających się świąt wpływa bardzo dużo podań które Komitet postanowił rozpatrzyć — przeznaczając na ten cel odpowiednią kwotę. Podania będą załatwione, po sprawdzeniu faktycznej potrzeby, w formie rozdawnictwa bonów żywnościowych.

Niezależnie od tego z ramienia Komitetu Niesienia Pomocy Najbiedniejszym działa sekcja dożywiania biednej dziatwy szkół powszechnych, udzielająca do

6,000 dzieci,

która również urządza gwiazdkę dla biednych dzieci.

Sekcja kolonij letnich w ubiegłym sezonie letnim urządziła kolonje dla 3,200 dzieci w wieku od 8 do 14 lat.

Osobiste

Z dniem 22 b. m. p. Czesław Dziworski został mianowany mierniczym przysięgłym.

Ks. dr. Roszkowski kapłanem Zw. Strzeleckiego m. Łodzi

Za zgodą J. E. ks. biskupa Tymienieckiego stanowisko kapłana Związku Strzeleckiego miasta Łodzi objął znany działacz społeczny i publicysta ks. kanonik Dr. Roszkowski. Wiadomość tą przyjęto w szerokich kołach strzeleckich z prawdziwą radością.

„Noc bez podatków”

Nie jest to tytuł jakiejś figlarnej zjawy filmowej, lecz jest to hasło reduty karnawałowej Urzędników Skarbowych w Łodzi!

A więc 5 stycznia w sali Filharmonji będziemy się szaleństwu oddawać! Prawie, że bezinteresownie! Będą to godziny „pijane orge maskarady”!

Protoktorat tej pierwszej reprezentacyjnej reduty Księcia Karnawału objeli W. P. Prezesostwo Zygmunta Kucharscy.

Posiedzenie honorowych Pań Gospodyń — dnia 29 grudnia r. b. o godz. 5-tej w sali Stow. Urz. Skarb. ul. Moniuszki 4.

Wielka Maskarada Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej

Zarząd i Komenda Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej podaje niniejszem do wiadomości swoich sympatyków i stałych bywalców na wszelkich imprezach organizowanych na zasilenie kurczących się stale wpływów, że doroczna Maskarada odbędzie się w dniu 1 lutego 1931 roku w sali Filharmonji przy ul. Prezydenta Narutowicza Nr. 20 p. t!

„Wigilijne Kwiecie”.

A zatem w dniu 1 lutego 1931 roku wszyscy w Filharmonji.

Komitet Organizacyjny.

Spółka Szewców

w Łodzi,

ul. Piotrkowska 79, tel. 158-38

poleca:

SKORY — HURT i DETAL

specjalność:

detaliczna sprzedaż zelówek trwałych nawodę, jak również skóry trwałe do nomp. 7016

BOŻE NARODZENIE

w Kościele Katolickim

Cztery tysiące lat upłynęło, gdy rodzic ludzkości po swym sprzeniewierzeniu się usłyszał słowa pociechy: „Syn niewiasty zetrze głowę węża” (1Ks. Mojż. — 2,15). Słowa te były też przez długie wieki jedyną nadzieją lepszego jutra. Wypełnienia się przyrzeczenia Boskiego w szczególny sposób oczekiwano za panowania cesarza Augusta. Minął czas wyznaczony. I inne proroctwa zaczęły się sprawdzać. Został ogłoszony ogólny spis ludności. Wszyscy zobowiązani byli podać swe nazwiska w miejscach swego pochodzenia.

Do Betleem podążali potomkowie rodu królewskiego Dawida. Pospieżyli tamże Józef i aMria. Gród ojców przyjął ich bardzo niechętnie. Przepędzenie gospód, a przedewszystkiem ubóstwo spowodowało, że musieli szukać przytuliska poza murami miasta — w grocie pastuszej. Wypełniły się wszystkie proroctwa. W tej biednej opuszczonej stajence zamieszkałej przez bydło **NARODZIŁ SIĘ ZBAWCA ŚWIATA.**

„Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est” — jak głosi napis w obecnej grocie pod Betleem.

O wielkiem tem zdarzeniu rozgłosiła całemu światu nieznaną, a jaśniejącą gwiazdę. Aniołowie wśród pień radośnych, zapowiadających pokój duszom ludzi dobrej woli, którzy w to Dzieciątko uwierzą, radośną też nowinę zwiastowali najbiedniejszym i najbardziej opuszczonym — pastuszkom. Oni byli najbliżsi Chrystusa i jedynie godni wśród ludu izraelskiego, by oglądać Boską Dziecinę.

Zdarzenie to zapowiada wielką reformę społeczną. Pierwszeństwo przed bogactwem, pycha i władzą otrzymuje ubóstwo, pokora i miłość.

Kościół św. zachęca nas do czuwania, by się stać godnymi przyjścia Pana. Przed północą w Kościołach naszych odprawia się jutrznia. W piękny a rzewny sposób w modlitwach swych przypomina nam obietnice dane przez Pana Boga Patriarchom i Prorokom. Opowiada nędzę rodzaju ludzkiego i głód oczekiwania Mesjasza przez ludzkość całą. Następnie Ewangelja św., zawierająca genealogję Odkupiciela świata, kończy się słowy: „A jakób zrodził Józefa, męża Marii, z której się narodził Jezus, którego zowią Chrystusem”. Po tych słowach wznosi się ku stropom niebieskim hymn radości i dziękczynienia, płynący z wdzięcznych serc ludzkich „Te Deum laudamus”, a łącząc się z pieniemi anielskimi płynie do tronu Boga Ojca, jako wyraz podziękowań i miłości ludu, któremu dano korzyść z łask jakimi obdarował świat cały narodził Zbawiciel.

Po ukończeniu hymnu wychodzi Msza św., która jest widomym znakiem największej łaski. W czasie niekrwawej Ofiary płyną do Żłóbka, do Dzieciątko na sianku złożonego, jakby dla rozweselenia tej Boskiej kwilającej Dziecinie na sze polskie, a tak żywe i radosne koledy. Opowiadają one jak to się Mesjasz naro-

dził jak radośną nowinę Aniołowie zwiastowali, jak pastuszkowie strwożeni ze snu się zrywają, a uspokojeni przez śpiewy anielskie słowa: „Nie bójcie się: oto powiadam wam wesele wielkie... Postanowili uciec się do stajenki z pokłonem, jak głowią się coby ofiarować Boskiej Dziecinie, nareszcie ile kłopotu sprawia im kół, kura, baranek czy owca, osetka masła i t. p. Tyle w tych koledach przejawia się sentymentu, naiwności dziecięcej, iż one doskonale charakteryzują duszę ludu polskiego, który umie perelki swego uczucia złożyć w

daniu żłobku betleemskiego. W dniu tym jeszcze dwa razy składają kapian Bogu Ojcu niekrwawą Ofiarę, jako podziękę za zesłanie Mesjasza.

Jakież uczucie winno w sercach naszych wzbudzić Boże Narodzenie? — Pierwszeństwo u żłobka ma ubóstwo, pokora i miłość, której symbolem są pasterze. W życiu naszym obecnych czasów każdy ma swe błędy, bóle i strapienia. Niech pamięta, iż znajdzie u Boskiej Dziecinie wysłuchanie, jeśli zbliży się do żłobka z pokorą, wiarą, nadzieją i miłością.

Ks. E. M.

Z T-wa Śpiew. „Lira”

W sobotę w dniu 27-go i niedzielę dni 28-go grudnia r. b. odbędą się Uroczystości Jubileuszowe 30-lecie istnienia, a mianowicie: w sobotę 27.XII. r. b. o godzinie 9.30 rano Nabożeństwo Żałobne za dusze zmarłych członków w kościele św. Józefa; o godz. 7.30 wieczór Koncert Jubileuszowy w sali Domu Ludowego Przejazd 34, i w niedzielę dnia 28go XII. r. b. o godz. 8.45 zbiórka w lokalu tow. Przejazd 34, godz. 9-ta wymarsz ze sztandarami i orkiestrą do kościoła św. Józefa.

Na powyższą uroczystość mamy zaszczyt prosić wszystkich członków czynnych, popierających i zaproszonych gości, oraz delegacje pokrewnych tow. śpiewających. O liczne i punktualne przybycie uprasza się.

Zarząd.

Kartel przedzalników

istnieć będzie nadal

Jak wiadomo, dnia 31 grudnia r. b. kończy się umowa zawarta pomiędzy przedzalniami bawełny, należącymi do Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej w Polsce. Już obecnie coraz częściej ukazują się w prasie wiadomości, które dotyczą bardzo aktualnego obecnie pytania, czy kartel przedzalników

istnieć będzie nadal czy też zostanie zlikwidowany. Celem sprawdzenia i dokładnego poinformowania opinii publicznej, zwróciliśmy się zarówno do tych firm, które wszelkimi siłami

dążą do utrzymania kartelu, wychodząc z tego założenia, że jedynie kartel uratował omawianą gałąź przemysłu

wą, która chyliła się do upadku i w razie nieodwołania tego kartelu liczyć się trzeba będzie poprostu z katastrofą na rynku przędzy, jak również

do firm opornych,

które uważają, iż kartel właśnie przyczynił się do takiej sytuacji, jakiej świadkami byliśmy ostatnio, kiedy to zarówno zapotrzebowanie na przędzę było minimalne, jak i obowiązujące ceny przy sprzedaży narazły niejednokrotnie przedzalników na straty.

Zdaniem firm, które obstają przy utrzymaniu Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej i dążą do przedłużenia umowy jeszcze na 2 lata, kartel stanowczo istnieć będzie nadal, tembardziej, iż firmy te zdecydowane są do zastosowania wszelkich środków możliwych, byle tylko utrzymać go przy życiu. Według coraz uporczywiej kursujących pogłosek kilka firm najważniejszych, należących do kartelu, zdecydowanych jest, w razie rozbitcia rokowań z firmami opornymi już w pierwszych dniach stycznia, obniżyć do tego stopnia ceny przędzy bawełnianej, iż doprowadzi to do absurdu, a wówczas firmy oporne, celem ratowania się

będą musiały

szukać wyjścia w ponownym zorganizowaniu się.

Z drugiej strony, sądząc z dotychczasowych poczynań naszych czynników miarodajnych, istnieje nadzieja, że firmy, chcące utrzymać kartel przedzalników przy życiu, liczyć będą mogły

na pomoc ze strony rządu.

Zdaniem sfer zainteresowanych, do takich posunięć, jak wymienione wyżej, a mianowicie zniżka cen przędzy do niebywałych poprostu granic, nie dojdzie, istnieje bowiem nadzieja, że firmy oporne dadzą się przekonać w sposób inny, że jedynie kartel przyczynić się może w dalszym ciągu

do uzdrowienia stosunków

w branży przędzy bawełnianej; tembardziej, że już w tej chwili 70 kilka procent wrzecion zdecydowało się utrzymać Zrzeszenie nadal i wszczęte są obecnie starania, by nawet te firmy, które dotychczas wogóle do Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej nie należały doń przystąpiły. (ag).

Świąteczna wystawa art. plastyków

Dzisiaj w dzień wigilijny wystawa obrazów, rzeźby i metaloplastyki przy ul. Moniuszki Nr. 2, otwarta będzie tylko do godz. 6-ej wieczorem przy wstępach 25 groszy od osoby. W święta i w dzień następane czynna będzie wystawa przez cały dzień od 10-ej rano o godz. 10-ej wieczór. Ogromna frekwencja zwiedzających świadczą o niezwykłym zainteresowaniu, jakie budzą wyborne ekspozycje licznie nagromadzonych dzieł artystów plastyków Hirszfanga, Lubelskiego, Kahanego, Kudawicza, Finkelsteina i Czeczotta.

Rejestracja bezrobotnych

na miejską zapomogę opalową

Magistrat m. Łodzi podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że w poniedziałek dnia 22 grudnia 1930 roku rozpoczęła się rejestracja na miejską zapomogę opalową bezrobotnych, posiadających na utrzymaniu rodzinę (samotni i żonaci bezdzietni są wyłączeni), zarejestrowanych na pracę w Oddziałach P. U. P. P. w Łodzi do dnia 15 grudnia 1930 roku i zgłaszających się co miesiąc do kontroli, a zamieszkujących na terenie miasta Łodzi i nie posiadających ani majątku, ani innych źródeł dochodu.

Rejestracja odbywa się w lokalu Urzędu Zasiłkowego dla Bezrobotnych przy ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich Nr. 32 w godzinach od 9-ej do 14-ej, według następującego porządku:

Środa, dnia 24 grudnia r. b.

luty: K. L. L.

Sobota, dnia 27 grudnia r. b.

luty: M. N. O.

Poniedziałek, dnia 29 grudnia r. b.

luty: P. R. S.

Wtorek, dnia 30 grudnia r. b.

luty: T. U. W. Z. Z.

Bezrobotny, zgłaszając się po miejską zapomogę opalową winien okazać:

- 1) dowód osobisty, względnie inne urzędowe zaświadczenie tożsamości,
- 2) legitymację P. U. P. P. w Łodzi ze stemplami kontroli miesięcznej,
- 3) książeczkę Kasy Chorych bezrobotnego oraz członków rodziny, wspólnie z nim zamieszkujących.

Upadłości i nadzory

Z Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi

Na ostatniej sesji Wydział Handlowy Sądu Okręgowego w Łodzi rozpatrywał sprawę upadłości firmy „M. Amzler”, mieszczącej się w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej Nr. 18.

W lipcu r. b. firma „Agiński i Liberman” w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 9 złożyła podanie o zastosowanie przymusu osobistego względem upadłego Amzlera o przekazanie sprawy prokuratorowi.

Sąd, zgodnie z wnioskiem Sędziego Komisarza postanowił sprawę przekazać prokuratorowi, wobec cech domniemanego bankructwa.

O decyzji rzecznik upadłego adwokat Tepperłożył skargę incydentalną.

Sąd Apelacyjny w dniu 7 listopada r. b. postanowił decyzję Sądu Okręgowego w

Łodzi z dnia 22 lipca r. b. uchylić i rozpoznanie kwestji charakteru firmy „M. Amzler” zlecić temuż Sądowi Okręgowemu powysłuchaniu sprawozdania Sędziego Komisarza z wezwaniem upadłego i syndyków masy upadłości.

W dniu 20 października r. b. odbyło się zebranie wierzycieli w przedmiocie układu, ewent. związku wierzycieli. Jako kandydatów na syndyków ostatecznych wybrano adw. Chądzyńskiego oraz Józefa Cynamona.

Sąd postanowił odesłać upadłego przed prokuratora Sądu Okręgowego w Łodzi dla przeprowadzenia dochodzenia — z urzędu; postępowanie w sprawie do czasu ukończenia postępowania karnego — zawiesić.

Zmniejszenie się liczby upadłości w III kwartale r. b.

O ile w I kwartale r. b. liczba ogłoszonych upadłości dosięgła ogółem 252, o tyle w II kwartale zmniejszyła się do 206 w III kwartale zaś spadła do 164. Ogółem więc w pierwszych trzech kwartałach r. b. ogłoszono 622 upadłości, podczas gdy w całym r. 1929 ogłoszonych upadłości było 516, a w całym r. 1928 — 288. Przedewszystkiem zmniejszyły się upadłości firm przemysłowych z 72 w I

kwartale i z 68 w II kwartale na 42 upadłości w III kwartale. Upadłości firm handlowych zmniejszyły się ze 178 na 134, a następnie na 115 w III kwartale. We wszystkich niemal województwach występuje spadek liczby ogłoszonych upadłości, jedynie w wojew. południowych w stosunku do początku roku nastąpiło zwiększenie tej liczby.

Maskarada sylwestrowa Ligi Morskiej i Rzecznej

Maskarada Sylwestrowa Ligi Morskiej i Rzecznej w Salach Męskiego Tow. Spółkowego przy ul. Piotrkowskiej Nr. 243 wzbudziła w szerokiej warstwie naszego miasta niebywałe zainteresowanie. Główna sala zamieniła się w plażę na Helu, na której, wśród dźwięków dwu świetnych zespołów jazzbandowych hasad będą rozbawione pary, odpoczywające niekiedy w kawiarniach i pawilonach morskich, urządzonej niezwykle pomysłowo w przyległych salach. Niskie ceny wstępu i bufetów, oraz wykluczenie wszelkiej kary — ułatwił elicie towarzysztwa udział w tej tradycyjnej zabawie, urozmaiconej, jak zawsze, występami baletu, wyborami królowej plaży, konkursami na najpiękniejszą buzię, główkę, nóżkę, budowę i kostjum, zawody taneczne gry marynarskie i t. p.

1425 Wytównia
Piecy i kuchenek
 przenośnych nagrodzona
 na wystawie Gospod. Higienicz. w Łodzi, dużym
 srebrnym medalem.
 „KOZMIŃEK”
 Główna 51, tel. 109-75

Wychowanie strzeleckie a przyrodoznawstwo

Idea strzelecka w swoim pochodzie dziełowym przybiera różne formy. Początkowo była utopją i wtedy nazywano nas szaleńcami, potem stała się marzeniem i byliśmy nepoprawnymi marzycielami, wreszcie po krwawej martyrologii bitew i wyczynów bojowych idea nasza stała się treścią konkretnego celu: **zdobycia niepodległości państwa i odbudowy duszy obywatela.**

W pochodzie dziełowym znaczymy drogi nasze **KRWIĄ I OFIARAMI**, obecny wysiłek wymaga pokojowego stopniowego obejmowania przez Związek Strzelecki wszystkich dziedzin życia państwowego i społecznego. Idea Związku Strzeleckiego nie jest doktryną, lecz nowoczesną metodą pracy.

Charakterem tej metody jest dążenie do **odrodzenia duchowego obywatela**, a przez to samo do odrodzenia i wzmocnienia całego Państwa. Miłość przyrody stanowi jeden z najważniejszych elementów naszego wychowania ogólnoludziwego. Przyrodoznawstwo wie dzie ludzkość całą od kolebki, od jutrzeńki żywota do krainy Dobra i Piękna. Rozbudza w duszy człowieka ciekawość świata i życia i po przez umiowanie jej tworów brata człowieka z całą ludzkością. Uczy ono nie tylko kochać przyrodę, ale ją wielbić i podziwiać.

Nauki przyrodnicze mają wielkie znaczenie wychowawcze:

rozwijają one uczucia społeczne i obywatelskie, pokazując doniosłość i piękno życia, demonstrując subtelność jego ewolucyjnych organizacyj. Z przyrody wiemy, że pasorzytnictwo uwstecznia organizmy, a współzycie — potężna organizacja pracy — rozwija życie zbiorowe. Wzorem pracy dla naszej organizacji strzeleckiej są pszczoły, mrówki, termyty, które łączą się z sobą dla zdobycia pożywienia i obszaru. Miłość przyrody rozwija spostrzegawczość, zdolność orientacji i uczy człowieka myśleć przyrodniczo. Nauka o przyrodzie, szukając ładu i porządku na świecie, klasyfikując rzeczy, istoty i zjawiska, uczy nas kojarzyć widoki podobne czy analogiczne w stałe obrazy, obrazy we wspólne szkice w schematy. Zamiaś abstrakcji ma do czynienia z liczbą.

Przez analizę dzieł przyrody dochodzimy do logicznej syntezy. Przyroda uczy nas nie tylko kochać ziemię ojczystą, ale również kolebkę naszego bytu — **ziemię i ludzkość całą.** Bliski kontakt z przyrodą prowadzi do rozwoju uczuć estetycznych.

Przyrodoznawstwo w wychowaniu obywatela XX. wieku zajmuje i zajmować będzie zawsze stanowisko dominujące.

Przyrodoznawstwo staje się kierunkiem idealistycznym wychowania człowieka i obywatela.

Jednym z czynników w życiu istot organicznych jest troska

o zabezpieczenie własnego bytu; jest to pewien egoizm konieczny, bo życie powszechne jest zbiorem objawów życiowych pojedynczych jednostek, gdyby więc one nie posiadały nadanej sobie zgóry żądzy istnienia, życie wogóle na ziemi nie małoby potrzebnej energii.

Jesteśmy ogniwem łańcucha, ciągnącego się od wrót życia, od pierwiastkowej komórki aż do nieznanego a odległego kresu, dążymy do coraz wyższego udoskonalenia fizycznego, intelektualnego i obywatel-

skiego.

Przyrodoznawstwo nie pomija żadnego szczegółu, żadnej drobnostki życia nie lekceważy, a jeśli coś przechodzi granice jego poznawania otacza należnym szacunkiem jako obiekt cudzej pracy poznawczej cudzego zawodu.

Miłośnik przyrody jest **dobrym patriotą**, bo analizuje piękno ojczyzny i tłumaczy jego przyczyny i podstawy krajoobrazowe. Badania ludoznawcze są prostym rezultatem miłości ziemi.

A. Rzewski.

Komunikat

Dnia 4 stycznia 1931 r. o godzinie 12-ej w lokalu Związku Strzeleckiego przy ul. Jeziornej Nr. 20 odbędzie się Zjazd Powiatowy Z. S. dla dokonania wyboru Zarządu Powiatowego. ... W Zjeździe wezmą udział: delegaci, prezesi i komendanci Oddziałów Z. S. z powiatu Brzezińskiego oraz zaproszeni przedstawiciele władz i organizacji.

Zabawa towarzyska

W nadchodzącą niedzielę, dn. 28 bm. od godz. 5-ej po poł. do 11-ej wiecz. odbędzie się w świetlicy Polskiej Y. M. C. A., Piotrkowska 89, zabawa towarzyska z tańcami, na którą zaprasza członków i wprowadzonych gości Komitet zabawy.

ROZGŁOŚNIA WILEŃSKA W CZASIE ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

W czasie Świąt rozgłośnia Wileńska daje

trzy audycje literackie.

Dwie w wigiliję i jedną w pierwszy dzień. Z tych pierwsza dla dzieci.

Powtórzone zostaną w tym roku „Jasełki Ostrobramskie” Tadeusza Łopalewskiego. Była to trzy lata temu pierwsza literacka audycja rozgłośni wileńskiej. „Jasełka” wtedy dawane były w całości; obecnie Hohendlingerówny.

nie dane będą w skrócie i w przeróbce H-

Te skróty wyszły samej rzeczy na dobre; przekonaliśmy się już nieraz, że zbyt długie audycje literackie, nawet o dużej wartości nie spełniają swojego zadania, gdyż nużą słuchacza; tem ważniejszą jest ta sprawa, gdy chodzi o dzieci. Dziecko nie jest w stanie dłużej słuchać jakiejś rzeczy,

jak pół godziny.

Potrzebna jest kondensacja treściowa i mi-

gawkowość akcji.

„Jasełka” Łopalewskiego, to jeszcze jedna z prób ujęcia tematu „pod auspicjami” regionalnymi, Herod potraktowany jako Murawiew-Wieszatiel; trzej królowie-ks. Witold, królówic Kazimierz św., i Adam Mickiewicz. Cud narodzenia stał się w Ostrej Bramie, w tem miejscu, które przez każdego wilaniana przedewszystkiem i przez każdego Polaka, jest tak czczone. „Jasełka” akurat trzy lata temu, były wystawione w teatrze na Pohulance przez „Redutę”. Był to zarazem debiut sceniczny Łopalewskiego. Audycja — dziś, dnia 24 grudnia o godz. 18.15.

Pozatem dziś o godz. 22.00 usłyszymy z Wilna audycję pod wezwaniem: „Dalekim od domu rodzinnego”. W tym roku zostało to tak świadomie podzielone, że każda stacja da audycję, przeznaczoną dla specjalnej kategorii słuchaczy. Ten dzień jest dla każdego chrześcijanina dniem przypomnienia, dniem, w którym chce się mieć koła siebie

swych najbliższych.

Niestety, niemało jest ludzi, którzy nie będą mogli, ze względu na obowiązki spędzić wieczoru wigilijnego wśród swoich najbliższych. N. Kresacchi myśli się przedewszystkiem o naszym K. O. P. Dla tych stróżów naszych wschodnich granic będzie przeznaczona wieczorna audycja wigilijna z Wilna. W pierwszym dniu Świąt nada je Wilno audycję, składającą się z 2-ich części. W pierwszej dana będzie nowela Maurycego Leblanca p. t. „Dwie matki”. W drugiej części dany będzie dialog międzydzielnicowy, który napisali wspólnie: Kazimiera Alexandrowiczowa (Ciotka Albinowa) i Gustaw Morcinek, literat ze Śląska.

Dnia 3. grudnia przyjechał do Wilna Gustaw Morcinek, na zaproszenie Związku Literatów. Dyr. Hulewicz, korzystając z obecności pisarza w Wilnie, zaproponował mu napisanie tego rodzaju obrazka rodzajowego do spółki z „Ciotką Albinową”. I tak w ciągu trzech dni powstał dialog p. t.: „Ślązak u Ciotki Albinowej” — gdzie usłyszymy dwie tak odrębne gwary, jak śląska i wileńska. Wykonawcami będą autorka i Józef Łubiakowski, artysta teatrów miejskich.

Obie audycje o godz. 22.00—20.30.

Pod zarzutem podpalenia osadzono w więzieniu właściciela zakładu stolarskiego

Dnia 8 grudnia r. b. w godzinach wieczorowych z nieznanego przyczyna

wybuchł pożar

w zakładach stolarskich Walentego Lisieckiego, mieszczących się w Łodzi przy ulicy Pałacowej 12.

Przybyli namiejsce I. oddział straży ogniowej nie mogąc podołać w akcji ratowniczej zawezwał do pomocy II. i III. oddziały straży, które wspólnym wysiłkiem po kilkunastominutowej akcji, pożar umiejscowiły.

W czasie ratunku, jakoteż po zlikwidowaniu pożaru, znaleziono niektóre przedmioty, które nasuwały podejrzenie, że ma się tu do czynienia

z rozmyślnym podpaleniem.

Podejrzenia te nasuwały w pierwszym rzędzie spostrzeżenia strażaków, iż pożar

wybuchł w coraz to innych miejscach, następnie zaś znalezione butelki ze spirytusem drzewnym i t. p. materiały łatwopalne. Ponieważ suma strat wywołanych przez pożar była znacznie mniejsza od kwoty, na którą zakłady stolarskie były ubezpieczone, władze policyjne zainteresowały się tą sprawą w przypuszczeniu, że w podpaleniu zainteresowany był sam właściciel zakładu Walenty Lisiecki, który krytycznego dnia nie był obecny w Łodzi. W dniu wczorajszym po poszukiwaniach władze policyjne aresztowały 46-letniego Walentego Lisieckiego i osadziły go w więzieniu do dyspozycji władz sądowych. Lisiecki kategorycznie zaprzecza, jakoby wiedział cośkolwiek o podpaleniu. Śledztwo trwa. (s)

Łódź kroczy naprzód

Żyjemy w epoce, w której na wszystkich polach pracy ludzkiej coraz donioślejszym echem rozbrzmiewa hasło współczesnej myśli twórczej, a hasłem tym, osi i promotorem czynu jest — zasada bezustannego postępu.

Czy to w nauce, czy w sztuce, czy w handlu, czy w przemyśle, czy w rzemiośle, czy w wychowaniu czy w drobnym nawet gospodarstwie domowem — wszędzie nankowa organizacja i udoskonalanie metod pracy przechodzą z roli skromnych doradców do roli władców i rozkazodawców, szczerze obdarzających łaskami swymi tych, którzy chcą być im posłusznymi.

Wśród niezliczonych firm, które zrozumiały potrzeby nowoczesności w pierwszym rzędzie kroczy bezsprzecznie firma „Dobropol”, mieszcząca się przy ul. Piotrkowskiej 73 w podwórzu. Firma ta posiadająca na składzie pierwszej jakości towary, jako to: łożka metalowe, wózki dziecięce, materace druciane

i wyscielane, wyznaczki, rowery itp. postawiła sobie za zadanie „duży obrót — mały zysk” i sprzedaje najlepsze towary po najniższych cenach. Poza to firma „Dobropol” dzięki uprzedzającemu grzecznemu obsłudze, zyskała sobie od dawna już uznanie klientów i cieszy się w Łodzi ustaloną opinią. Wszystkie powyższe dane pozwalają twierdzić z całą stanowczością, że firma „Dobropol” jest przodującą wśród tych, które prowadzą swe przedsiębiorstwo na europejską skalę. Najlepszym tego dowodem może posłużyć fakt, że klientela, która się przekonała o walorach „Dobropolu”, darzy tę firmę jaknajdalej idącym zaufaniem, co jest największym chyba dowodem uznania.

Wszystko to wzajemnie się uzupełnia, tworząc szarmonizowaną całość, dającą wyborowy towar, umożliwiający szybką obsługę klientów i pozwalającą nam z dumą i godnością a bez cienia przesady powiedzieć: „Kroczymy naprzód!”

Energiczne poszukiwania dezertersów Polecenie Min. Spraw Wewn. do wojewodów

Władze wojskowe stwierdziły, że w głównych księgach ewidencyjnych całego szeregu P. K. U. nie są zanotowane powody niestawiennictwa poborowych przed komisjami lekarskimi.

Prośbę poborowych, lekceważących obowiązki służby wojskowej jest bardzo duża i miejscami uchyłanie się od komisji poborowych przybiera charakter masowy. M. S. Wojsk. stwierdziło w niektórych rocznikach nawet do 30 procent poborowych, nie badanych przez komisje poborowe.

Na żądanie władz wojskowych sprawa ta zajęło się M. S. Wewn. i zwróciło

na ten objaw uwagę wojewodów, tembardziej, że komendanci P. K. U. oświadczyli, że powiatowe władze administracyjne nie zawiadamiają ich o wynikach dochodzeń.

M. S. Wewn. poleciło wojewodom zastrzyć akcję poszukiwania poborowych, uchyłających się od obowiązku powszechnej służby wojskowej.

Już obecnie przeprowadzana jest kontrola rocznika 1909 i będzie ona ukończona przed nowym rokiem. W styczniu będzie sprawdzony rocznik 1908, w lutym — 1907, w marcu — rocznik 1906, a w kwietniu — roczniki 1905 i 1904.

GIEŁDA

Warszawa, 23-go grudnia.

WALUTY.

Dolary Stanów Zjedn. 8.89¼

DEWIZY.

Belgia 124.64

Holandia 359.38

Kopenhaga 238.55

Londyn 43.32

Nowy Jork 8.913

Nowy Jork (kabel) 8.921

Paryż 35.05

Szwajcaria 173.23

Sztokholm 239.31

Obroty male, tendencja słabsza, również da doara. Doarł gotówkowy w obrotach pozagiełdowych — 8.892. Rubel złoty — 4.67. Gram czystego złota — 5.9244 w obrotach międzybankowych: Berlin 212.58.

PAPIERY PROCENTOWE.

3 proc. poz. budowlana 50.00; 4 proc. poz. inwestycyjna 98.50—100.00; 5 proc. państw. poz. premjowa dolarowa 55.75—56.00; 8 proc. L. Z. Łódź 67.00; 8 proc. m. Piotrkowa 64.00.

AKCJE.

B. Polski 153.50—154.50; B. Zachodni 70.00; Puls 54.00; warsz. Tow. fabr. cukru 31.50; Lilpop 22.25; Modrzejów 10.50—11.00; Rudzki 10.75.

Za wykonanie wyroku Din-Tojry morderca Jusek Gnat został skazany na 8 lat więzienia

Na rozprawę przybyli liczni przedstawiciele świata przestępczego

Zapowiedziany na wczoraj na godz. 11.45 proces Mordki Joska Gnata i Abrahama Rozensona, którym akt oskarżenia zarzuca skrytobójczy mord na osobie Moszka Jakubowicza, wzbudził zainteresowanie, szczególnie wśród świata przestępczego Bałut.

Z odczytanego aktu oskarżenia wynika, że dnia 8 sierpnia r. b. o godzinie 20-ej na ulicy Lutomierskiej obok posesji Nr. 3 zabity został 5-tycym strzałami Moszek Jakubowicz, przez Mordkę Joska Gnata.

Gnat krytycznego dnia łącznie z innymi osobnikami grał w karty w piwiarni przy ulicy Lutomierskiej 3, należącej do Szlamy Usherowicza, gdzie wygrał poważniejsze kwoty.

Po skończonej grze doszło do starcia między Jakubowiczem i Gnatem, w czasie którego Jakubowicz oberwał klapę z marynarki Gnatowi. Ten ostatni oddał się, a na miejscu pozostał wraz z innymi uczestnikami gry Rozenson Abram, który za wspólnym porozumieniem z Gnatem, zatrzymał Jakubowicza do czasu powrotu Gnata, który udał się po rewolwer.

Po powrocie Gnata Rozenson wyprosił Jakubowicza do sieni domu, gdzie czekający na niego Gnat oddał z bliskiej odległości do Jakubowicza trzy strzały.

Rozenson w tym czasie się oddalił. Gdy Jakubowicz upadł, Gnat oddał do leżącego jeszcze dwa strzały poczem usiłował zbiec, zatrzymany został jednak przez policję.

Z personalji oskarżonych wynika, że Mordka Jusek Gnat, liczący lat 22, jest z zawodu rzemieślnikiem, zaś 21-letni Abram Rozenson, tragarzem.

Gnat przyznał się do zabójstwa Jakubowicza, podając na swe usprawiedliwienie wymuszanie sum pieniężnych ze strony zabitego. Rozenson nie przyznaje się do winy.

Sąd przystąpił do zbadania świadków, powołanych na rozprawę w liczbie 37 osób, rekrutujących się przeważnie ze sfer przestępczych.

Na szczególną uwagę zasługuje zeznanie świadka Szlamy Bociana, którego usiłował zamordować Jusek Jakubowicz, brat zamordowanego Jakubowicza. Świadek ten opisał sądowi krwawą walkę jakie stacują z sobą dwie wrogie grupy przestępców.

Po przesłuchaniu świadków i uzupełnieniu śledztwa, sąd zarządził przerwę.

O godzinie 4-ej po południu t. j. w chwili gdy sąd wchodził na salę przed gmachem sądowym powstał nieopisany tumult, spowodowany przez tłum żądających emocji widzów. Wobec niewystarczającej liczby policji tłum wdarł się już do gmachu sądowego, jednak na skutek wszczętego alarmu przybyły większe oddziały policji, które tłum wypchnęły na ulicę.

Z kolei sąd udzielił głosu prokuratorowi, który scharakteryzował akt oskarżenia, opisując walkę dwóch grup świata przestępczego, które swą bezcelnością nie tylko zagrażają bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, ale nie dają gwarancji bezpieczeństwa spokojnym obywatelom.

Akcja świata przestępczego jest jednym z tych czynników — mówi prokurator, — która deprawuje otoczenie, dla tego też w konkluzji swego przemówienia, wobec zebranych faktów tak w śledztwie jak i na przewodzie sądowym, przemawiających za winą oskarżonych, p. prokurator domagał się wobec winnych zastosowania jaknajsurowszego wymiaru sprawiedliwości.

Z kolei sąd udzielił głosu obronie, w pierwszym rzędzie obrońcy Gnata, adwokatowi Forrelemu, który wskazywał na momenty te, że Gnat przyznał się do winy i szereg świadków udowodnił, iż działał on pod wpływem silnego zdenerwowania, dla tego też prosi o łagodny wymiar kary. Drugi obrońca Gnata adwokat Lilkier,

wskazywał na momenty waśni między Gnatem a Jakubowiczem, opisywał sądową tragedję człowieka szantażowanego i również prosił sąd o uniewinnienie.

Następnie obrońca Rozensona adwokat Nawarski w dłuższym swym przemówieniu wskazywał na niewinność Rozensona, który miał rzekomo odegrać w sprawie tej rolę pośrednika co nie zostało potwierdzone zarówno na śledztwie, jak i na przewodzie sądowym, i że, Rozenson jako przyjaciel Gnata stał się kozłem ofiarnym, dlatego też prosi sąd o uniewinnienie swego klienta.

W ostatnim słowie Gnat z płaczem prosił sąd o uniewinnienie podkreślając raz jeszcze że działał we własnej obronie, drugi z kolei oskarżony również prosił sąd o uniewinnienie.

Po zamknięciu przewodni sądowego i przemówieniu stron sąd udał się na naradę, poczem wyznosił wyrok mocą którego, 22-letni Jusek Gnat skazany został na 8 lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw, zaś Rozenson został uniewinniony.

Walne Zebranie Członków „Patronatu przy Sądzie dla nieletnich w Łodzi”

W ubiegły czwartek w lokalu Towarzystwa Prawniczego przy zapelnionej sali odbyło się Walne Zebranie Członków „Patronatu przy Sądzie dla nieletnich w Łodzi”.

Posiedzenie zajął p. sędzia Zdzisław Knappik, w którym wyraził potrzebę skoordynowania na terenie Sądu dla nieletnich akcji, zmierzającej

do ochrony przed przestępczością wśród nieletnich oraz informując o projekcie przedłożonym przez Komisję Kodyfikacyjną Ministerstwa Sprawiedliwości w przedmiocie utworzenia centralnej instytucji pod nazwą „Rada Główna Patronatu nad nieletnimi” pod przewodnictwem p. Ministra Sprawiedliwości.

Na przewodniczącego posiedzenia obrał p. inżyniera Stefana Filipkowskiego, który z kolei zaprosił do prezydium p. p. Dr. Tochtermanową, naczelnikę Wydz. Op. Społ. Tadeusza Wisławskiego i mag. praw D. Aspisa.

Przed wyborami do Zarządu i Komisji Rewizyjnej p. sędzia Knappik wygłosił

referat n. t. „O sposobach walki z przestępczością wśród nieletnich”

omawiając genezę przestępstwa, przestępcy młodocianego oraz przestępcy nałogowego i zawodowego. W dalszym ciągu prelegent omówił rolę prewencji i zapobiegania recydywy, dając dokładny obraz pracy w 3-ech istniejących w Polsce sądach dla nieletnich.

Interesujący i doskonale opracowany pod względem treści i formy referat p. sędziego Knappika spotkał się z gorącym i zasłużonym podziękowaniem ze strony słuchaczy.

W dalszym ciągu porządku dziennego jednogłośnie zostali wybrani do Zarządu: pp. R. Faustowa, inżynier St. Filipkowski, inżynierowa J. Krzyżanowska, Z. Głuszkowa, E. Toruńczykowa, sędzia Z. Knappik, E. Miławska i mag. praw D. Aspis oraz do Komisji Rewizyjnej: p. p. naczelnik Wydz. Op. Społ. T. Wiławski, profesor Wł. Wroński i profesor Nalepiński

Karnawał nadchodzi

Zwyczajem lat ubiegłych nadchodzący karnawał zostanie otwarty wielkim tradycyjnym Balem Maskowym Czerwonego Krzyża, który odbędzie się w sobotę dnia 3 stycznia 1931 r. w salach Filharmonji. Dochód z balu jest przeznaczony na powiększenie funduszu pogotowia sanitarnego Polskiego Czerwonego Krzyża w

Łodzi. Komitet Organizacyjny dokłada wszelkich starań, ażeby bal ten urozmaicić pomysłowymi atrakcjami i niespodziankami. Sfery kupieckie m. Łodzi dorocznym zwyczajem przygotowują wybory i obfity bufet. Cała Łódź przygotowuje się do wzięcia udziału w tej pierwszej wielkiej zabawie karnawałowej.

Na marginesie

M. Mszczyccka NASTRÓJ WIGILIJNY

Do choinek przywarły lazrowe świty, Aby światło i radość po domach rozniecić: Niechaj świeczki zapłoną, niech się cieszą

Niech każdy nędzarz będzie wesoly i syty!

Odżyły wśród igiełek wiosennych zórz blaski, By uśmiechem przelotnym na ustach zawisnąć: Cieszymy się dzisiaj wszyscy! Niech nam oczy

Nadzieją, że już życie nie poskąpi łaski!

A jednak smęć nie zamarł w cichem leśnem i powraca raz po raz zblakłych uczuć gamą: To przeżycia stanęły naprzeciw uśmiechów

Kwiatkowiec w grudniu 1930 r.

Z przedszkola św. Stanisława Kostki

W poniedziałek 22 grudnia w przedszkolu św. Stanisława Kostki (Czerwona 6) prowadzonym przez SS. Urszulanki S. J. K. odbyła się choinka wraz z jasełkami artystycznie odegranymi przez miejscowe dzieci. Uroczystość zaszczycił swoją obecnością J. Eks. Ks. Biskup Tymieniecki oraz grono zaproszonych gości.

Aby umożliwić szerszym warstwom publiczności naszego miasta ujrzeć jasełek odegrane one będą w dniu 27/XII o godz. 16-ej na sali Geyera — Piotrkowska 295. Jest więc sposobność do sprawienia dzieciom prawdziwej przyjemności, gdyż mali widzowie najchętniej podziwiają małych aktorów.

Wściekły wilk pokąsał kilka osób

W okolicy wsi Gierwidzkie (pow. Mołodeczański) pojawił się wściekły wilk, wywołując panikę wśród mieszkańców. Wściekłe zwierzę pogryzło 5 osób, w tem

bardzo ciężko 80-letniego starca. Pościg za wilkiem nie dał narazie rezultatów, ponieważ ukrył się on w niedostępnych gąszczach leśnych.

„Jasełka”

Opieką Szkoła im. Bol. Chrobrego (ul. Drewnowska Nr. 88), przy współudziale Zw. Strzeleckiego Oddz. III. urządziła w dn. 26-go grudnia 1930 r. o godz. 3-ej i 6-ej wiecz. jasełka w 4ch obrazach.

Związek Ministrantów, przy kościele św. Anny w Łodzi, urządził w dniach 26 i 28 b. m. oraz 1 stycznia 1931 r. w sali par. ul. Wąclawa 24 „Jasełka”. Początek o godz. 6 wieczorem. Dojazd tramwajami Nr. 2

SKARBONKA BANKU KUPCÓW CHRZŚCIJAN — TO NAJMILSZY UPOMINEK ŚWIĄTECZNY.

Oszczędnością i pracą — narody się bogacą. Ta niezbita życiowa prawda winna być podwaliną wychowania każdego dziecka, którego rodzice zdają sobie należycie sprawę z swych obowiązków.

Wpajanie w dziecko od najmwcześniejszych lat zasad oszczędności jest bodajże największą gwarancją wychowania młodego pokolenia w duchu, który zapewni zastęp pożytecznych obywateli. A więc przed rodzicami dбайnymi o dobro dzieci otwiera się wdzięczne pole: uczyć, przyzwyczajając swe pociechy oszczędzania od samego dzieciństwa.

Zdajemy sobie sprawę, iż klęska kryzysu tem ostrzej nas przyniata, że społeczeństwo dopiero dziś zaczyna się uczyć oszczędzania. Jeżeli chcemy uchronić młode pokolenia od straszliwych skutków życia ponad stan winni my wszyscy hołdować wzniosłe idee oszczędzania. Zasługuje na szczególne podkreślenie fakt, iż z wydatną pomocą rodzicom w tej ich tak odpowiedzialnej pracy przychodzi z pomocą cieszący się powszechnym zaufaniem Bank Kupców Przemysłowców Chrześcijań. Bank ten obdarza każdego ze swych milusińskich klientów jedną złotówką w ślicznej, wypożyczanej bezpłatnie do domu skarbonce. Skarbonka Banku winna dziś znaleźć się w każdym domu będzie ona dowodem, iż rodzice należycie spełniają swój wobec dziecka obowiązek. Skarbonka to najmilsi, jednocześnie najkerzystniejszy upominek gwiazdkowy względnie noworoczny.

DOM POŃCZOSZNICZY MARIAN LEWKOWICZ

Z bardzo interesującego wywiadu, jakiego udzielił nam właściciel powyższej firmy, dowiadujemy się, że firma wzorując się na domach towarowych zachodnio-europejskich zdobyła w ciągu swego kilkuletniego istnienia uznanie i zaufanie licznej klienteli, dzięki swojej solidarności.

W związku z nadchodzącymi świątami, poza darym wyborem rękawiczek pończoch i skarpetek jedwabnych oraz wełnianych, zostaje istniejący już dział trykotarzy znacznie rozszerzony i uzupełniony ostatnimi przebojami sezonu.

Świadoma swego przeznaczenia firma DOM POŃCZOSZNICZY MARIAN LEWKOWICZ dokłada wszelkich starań, aby zadowolić swoją klientelę, zabiegając ustawicznie o to, by móc dostarczyć najmodniejszy, dobry i trwały towar po najniższej cenie. Dzięki oparciu interesu na zdrowych i solidnych podstawach, jakoteż zadowoleniu się minimalnym zyskiem, udało się tej powyższej firmie niemal całkowicie.

A więc chcąc zapoznać się w ładne rękawiczki, pończoski, skarpetki i trykotarże na nadchodzącą gwiazdkę, przedewszystkiem należy zwrócić się do Domu Pończoszniczego Mariana Lewkowicza w Łodzi ul. Piotrkowska Nr. 46.

PRAKTYCZNA WIEDZA PRZEMYSŁOWA.

Wyszedł z druku 4-ty numer „Praktycznej Wiedzy Przemysłowej”. Czasopismo to zajmujące odrębne miejsce wśród wydawnictw gospodarczo-technicznych, dało się już poznać czytelnikom z interesujących i oryginalnych prac, dotyczących przemysłu i handlu, pod kątem zainteresowań przedsiębiorców, dyrektorów zakładów przemysłowych, kupców i techników. Na treść numeru 4-go składają się artykuły: Dr. P. Maciewicz: Kwalifikacje osobowe wykonawców. Inż. K. Kuliakowski: Elektryfikacja drobnych warsztatów przemysłowych i rzemieślniczych. T. M. Filip: Sprawdzanie ksiąg handlowych J. Bobrownicki o racjonalną organizację rybołówstwa morskiego. J. Wójcicki: Potrzeby eksportu i produkcji przemysłu drzewnego. Inż. S. Kstelbach: Jak zwalczyć kryzys w przemyśle wełnianym. Kronika: I Wystawa Międzynarodowa Komunikacji i Turystyki w Poznaniu A. Lucyńskiego. Wydawnictwa pracy a robotnik europejski Dra A. Hertza. Z działalności Instytutu Szerzenia Praktycznej Wiedzy Przemysłowej. Dodatek: Praca konkursowa Mgr. Marka Scheera. Podręcznik rachunkowości warsztatowej dla rzemieślników. Cena numeru z dodatkiem zł. 2. —

„PRZEDWIOSNIE”

Na święta „Przedwiosnie” dało nam największy film świata, „Arkę Noego”. Jest to bowiem jeden z tych nielicznych meteorów kinematografji, które zdarzają się raz na dziesięć lat z tak obryzmym rozmachem reżyserskim.

Zakrój tego arcydzieła jest naprawdę olbrzymi, monumentalność pod względem inscenizacji nie da się wprost z niczem porównać, zwłaszcza gdy mówo o wtrąconej w akcję wspomnianą części biblijnej. Wzniesienie w atelier budowli i świątyni miasto chaldejskiego Ur. Arka Noego ogromny model miasta, są to bezwzględnie arcydzieła architektury i filmowej. Jednym słowem film, jakiego jeszcze nie widziano. Dodajmy do tego, że Dolores Costello i George O'Brien dają nam koncert gry.

Ponadto doskonały tygodnik filmowy „Bitwa o Warszawę”.

„LUNA”

Świąteczny program „Luna” zapowiada się nadzwyczajnie ciekawie, dany bowiem będzie jeden z najpiękniejszych filmów „niemych” obecnego sezonu p. t. „Prawo do miłości”. Jest to prawdziwe arcydzieło sztuki kinematograficznej o wspaniałej wystawie i dość drastycznej treści. Role główne odgrywają koncertowo piękna Ewelina Holt i rodak nasz Ige Sym. Dyrekcja kinoteatru „Luna” zachowała powyższy film specjalnie dla swych bywalców na okres świąteczny, chcąc sobie zaszkodzić względy politycznych tłumów publiczności. Seans rozpoczyna się codziennie o godz. 12-ej w pol., przyczem ceny do godz. 2-ej po pol. są minimalne. Ilustracja muzyczna epocyczna w rękach wytrawnego kapelmistrza Leona Kantora.

Łódzka Orkiestra Filharmoniczna

W drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia, to jest w piątek, dnia 26-go punktualnie o godz. 12-iej w poł. odbędzie się w Sali Filharmonij zapowiedziany Poranek Symfoniczny Griegowski Łódzkiej Orkiestry Filharmonicznej pod Dyr. Bronisława Szulca. Jako solistka wystąpi wielce utalentowana pianistka Olga Iliwicka, która wykona z tow. orkiestry koncert fortepianowy A-moll. Poza tem w programie: Peer Gynt-Suita, złożony z 5-ciu części. Marsz holdowniczy z Suity „Sigurd Jorsalfar”, Suita z czasów Holberga, 2 tańce norweskie i inne. Bilety od zł. 1. — do zł. 5. — sprzedaje Kasa Filharmonij.

Odczyt Czerwonego Krzyża

Polski Czerwony Krzyż uprzejmie zawiadamia, że z okazji „Dni Przeciwgruźliczych” w niedzielę, dnia 28 grudnia r. b. o godz. 12. min. 30 w poł. w sali Polskiej Y.M.C.A., Piotrkowska 89, pan dr. Skusiewicz wygłosi odczyt n. t. „Gruźlica skóry”. Wejście bezpłatne.

Nowość!!! Nowość!!!
Aleksy Rzewski
 W Walce o Polskę Niepodległą
 Wspomnienia 1793
 (druku 256 stron i 3 ilustracje)
 Wydawn. Księg. Łódzkiej „CZYTAJ”
 Łódź, Prz. Narutowicza 2. — Cena zł. 6.50

TEATR I SZTUKA

REPERTUAR ŚWIĄTECZNY
 W TEATRACH MIEJSKICH
 WYSTĘPY K. JUNOSZY-STEPOWSKIEGO.

Czwartek, piątek i sobota wiecz. rewelacyjnie wystawiona i pierwszoraznie zagrana sztuka Mereżkowskiego „Car Paweł I” ze znakomitym artystą Kazimierzem Junoszą-Stepowskim, który w roli tytułowej stwarza arcywspaniałą kreację.

W piątek o 4 popoł. po cenach znizowanych rekordowy „Fotel 47”.

W sobotę o 4 popoł. po cenach najniższych „Papa kawaler” w niezrównanej interpretacji K. Junoszy-Stepowskiego.

TEATR KAMERALNY.

WYSTĘPY STEFANI JARKOWSKIEJ.

We czwartek o godz. 9 wiecz. premiera najnowszej sztuki Fr. Molnara „Dobra wroćka” w której szerokie pole do popisu znajdzie pozyskana przez Teatr Kameralny popularna artystka Teatrów Szyfmanowskich, ulubienica Łodzi i stolicy — Stefania Jarkowska, W drugiej roli popisowej Kazimierz Szubert. W pozostałych rolach: Bronowska, Lenk, Wasiel i Winawer. Reżyserja i przekład sztuki dyrektora Bolesława Gorczyńskiego.

W piątek i sobotę wiecz. powtórzenie „Dobrej wroćki”.

W piątek o 5 popoł. „Święty płomień” a w sobotę o 5 popoł. „Fotel 47”.

TEATR POPULARNY.

We czwartek wiecz., piątek o 4 popoł. i 8,15 wiecz. oraz w sobotę sensacyjna sztuka amerykańska ze śpiewami i tańcami „Broadway” z Z. Marciniowską i J. Woskowskim w rolach popisowych.

W sobotę o 4 popoł. ostatnie powtórzenia „Miry Efras”.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

Piotrkowska 295.
 DO BETLELEM.

W drugi dzień Bożego Narodzenia, t. j. w piątek oraz w niedzielę dnia 28 b. m. o godz. 12 w południe, Teatr Popularny w Sali Gejera, Piotrkowska 295, urządza specjalne przedstawienie w 3 aktach ze śpiewami i tańcami p. t. „Do Betleem” Reżyseruje J. Pilarski.

Bilety po cenie znizowanej są do nabycia w kasie teatru.

STAŁY TEATR DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

w Sali Filharmonij.

W drugi dzień świąt, t. j. w piątek, dnia 26-go b. m. o godz. 3.15 dana będzie po raz ostatni efektowna baśń w 4-ach aktach p. t. „Za siedmioma górami”.

Fantastyczne postaci, śpiewy i tańce urozmaicają to barwne widowisko.

Bilety sprzedaje Kasa Filharmonij.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

ul. Piotrkowska 295.
 REPERTUAR ŚWIĄTECZNY.

W czwartek, dnia 25 grudnia, o godz. 4,15 popoł. i 8 m. 15 wiecz. tradycyjny wodewil w 4 akt. ze śpiewami i tańcami p. t. „Krakowskie Zuchy”.

W piątek dnia 26 grudnia o godz. 4 m. 15 popoł., kapitalny wodewil w 3 akt. ze śpiewami i tańcami p. t. „Rozkosze wojskowe” o godz. 8 m. 15 wiecz. zabawny wodewil w 5 akt. ze śpiewami i tańcami p. t. „Nasze lodzianki”.

W sobotę o godz. 8 m. 15 wiecz. wodewil w 4 akt. ze śpiewami i tańcami p. t. „Krakowskie Zuchy”.

W niedzielę o godz. 4 m. 15 popoł. „Krakowskie Zuchy”.

W niedzielę o godz. 4 m. 15 popoł. „Krakowskie Zuchy” o godz. 8 m. 15 wiecz. „Nasze lodzianki”.

Bilety do nabycia w kasie teatru.

Wesoła Muza Sylwestrowa w Filharmonij i w Teatrze „Splendid”

Marzenia nasze i plany rodzą się wśród mą Pumańówną, Tadeusz Faliszewski, Mieczysław Mirski i inni. Już same te nazwiska starczą za wszystko. Niesposób jednak, nie nadmienić, że takiego zgęszczenia gwiazd i słońc już dawno w Łodzi nie było.

A po tem za swoje kilka złotych, za które kupiłeś bilet na Muzę Sylwestrową masz prawo do ulgowego biletu za dwa złote na Wielką Maskaradę Sylwestrową w Filharmonij. Tu u boku uroczego domina, zdala od troski codziennej i złej teściowej, w wirze tańca, w tęczęch fruujących serpentyn, w szepocie gorących słówek dojdiesz do wniosku, do jakiego doszedł stary Sokrates, kiedy uciekał mu żona. „Życie jest jednak piękne”. Pierwsze przedstawienie o godz. 9-iej w Filharmonij. Drugie przedstawienie o godz. 12-iej w Teatrze „Splendid”.

Popołudniowy koncert w piątek zacznie szereg tańców z opery „Jakób Lutnista” Henryka Opieńskiego.

Opera ta, osnuta na tle panowania Walezego, zawiera mnóstwo scen obyczajowych, zwłaszcza starodawnych tańców, których rozmaite formy i charakter towarzyski dały rozmiłowanemu w dawnej muzyce polskiej kompozytorowi sposobność do ożywienia scenicznego.

Są to tańce starodawne, polskie i francuskie: Taniec dworski, taniec halabardników, Drabant, Kurant i dwie Galiardy. — Pp. Marja i Stanisław Zabczynscy wykonają szereg piosenek, m. in. „Wesoły Duet” dawnego piosenkarza polskiego A. Bathelsa.

Barthels był to około połowy zeszłego stulecia — autor wielu bardzo dowcipnych piosenek, znakomicie rymowanych i „skeczów” obyczajowych, niegdyś szeroko w całej Polsce znanych, dziś niesłusznie zapomnianych. Taki bywa los wesołych piosenek

Koncerty świąteczne

Popołudniowy koncert w piątek zacznie szereg tańców z opery „Jakób Lutnista” Henryka Opieńskiego.

Opera ta, osnuta na tle panowania Walezego, zawiera mnóstwo scen obyczajowych, zwłaszcza starodawnych tańców, których rozmaite formy i charakter towarzyski dały rozmiłowanemu w dawnej muzyce polskiej kompozytorowi sposobność do ożywienia scenicznego.

Są to tańce starodawne, polskie i francuskie: Taniec dworski, taniec halabardników, Drabant, Kurant i dwie Galiardy. — Pp. Marja i Stanisław Zabczynscy wykonają szereg piosenek, m. in. „Wesoły Duet” dawnego piosenkarza polskiego A. Bathelsa.

Barthels był to około połowy zeszłego stulecia — autor wielu bardzo dowcipnych piosenek, znakomicie rymowanych i „skeczów” obyczajowych, niegdyś szeroko w całej Polsce znanych, dziś niesłusznie zapomnianych. Taki bywa los wesołych piosenek

O godz. 15.50 znany sportsmen, turysta i podróżnik — dr. Kazimierz Żalwski, w związku z rozpoczętym sezonem narciarskim, wygłosi barwny feljeton p. t. „Rozkosz i męka narciarskiego zjazdu” — zaś o godzinie 20.00 p. Aleksander Janta - Polczyński mówić będzie „O białym sezonie myśliwskim”.

Tegoż dnia o godz. 22 00 p. Jadwiga Pajon de Moncets w egzotycznym feljetonie p. t. „Cud prawdy i prawda cudu” opowie o sztuczkach prawdziwych i fałszywych fakirów hinduskich.

Feljetony i odczyty stacji warszawskiej

W drugi dzień świąt, dnia 26 grudnia, a więc po wieczery wigilijnej i po przyjęciach i wizytach świątecznych pan Stanisław Czosnowski wygłosi przez radio wielce aktualny feljeton, w którym odmaluje tak częste w naszym kraju świąteczne nadużycia w granicach 5-go Grzechu Głównego...

O godz. 22.00 p. Włodzimierz Stepowski w feljetonie p. t. „Obrazki Londynu przez radio” wtajemniczy radjosluchaczy w ostatnie zdobycze telewizji.

Dwa aktualne odczyty czekają radjosluchaczy dnia następnego, t. j. 27 grudnia.

O godz. 15.50 znany sportsmen, turysta i podróżnik — dr. Kazimierz Żalwski, w związku z rozpoczętym sezonem narciarskim, wygłosi barwny feljeton p. t. „Rozkosz i męka narciarskiego zjazdu” — zaś o godzinie 20.00 p. Aleksander Janta - Polczyński mówić będzie „O białym sezonie myśliwskim”.

Tegoż dnia o godz. 22 00 p. Jadwiga Pajon de Moncets w egzotycznym feljetonie p. t. „Cud prawdy i prawda cudu” opowie o sztuczkach prawdziwych i fałszywych fakirów hinduskich.

O godz. 15.50 znany sportsmen, turysta i podróżnik — dr. Kazimierz Żalwski, w związku z rozpoczętym sezonem narciarskim, wygłosi barwny feljeton p. t. „Rozkosz i męka narciarskiego zjazdu” — zaś o godzinie 20.00 p. Aleksander Janta - Polczyński mówić będzie „O białym sezonie myśliwskim”.

Tegoż dnia o godz. 22 00 p. Jadwiga Pajon de Moncets w egzotycznym feljetonie p. t. „Cud prawdy i prawda cudu” opowie o sztuczkach prawdziwych i fałszywych fakirów hinduskich.

Program świąteczny na całą Polskę rozgłośni lwowskiej

Jak wiadomo, dziś, w dniu wigilij wszystkie radjostacje polskie nadawać będą

zbiorową audycję wigilijną.

O godz. 21.10 rozgłosni lwowska nada specjalne słuchowisko dla chorych. Słuchowisko to o charakterze podniosłym, odpowiadającym wesołej powadze dnia, przeplatane kolendami granami na organach Pol. Tow. uczynnego, kwartetem wokalnym i smyczkowym pod kierunkiem dyr. Adama Sołtysa, przyjęte będzie z wdzięcznością przez tych radjosluchaczy, którzy, złożeni niemocą, nie będą w stanie zasiąść przy stole wigilijnym

przełamać się opłatkiem z rodziną.

Jutro, w pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia, zbiorową audycję wszystkich rozgłosni polskich zakończy specjalnie opracowane słuchowisko stacji lwowskiej, w którym na tle dialogu odśpiewane będą piosenki ludowe i żołnierskie (Schillerowskie) w interpretacji znanego artysty i reżysera scen lwowskich p. Janusza Strachockiego

Stosownie do wesołego charakteru dnia akcja słuchowiska rozgrywa się w gospodzie „Pod gęsiem udkiem”. Kompanja wytrawnych biboszów „zdrowo” popija.

Dowcipny djalog przepłatają pieśni „Pije Kuba do Jakóba” i „Co mi wyrok każe z nieba”. Poczem kompanja wychodzi. Pozostają w gospodzie kaczmarka Katarzyna i pan Kasper. Pani Katarzyna wdzięczy się do osamotnionego w miłości i w życiu Kaspra i śpiewa starą, romantyczną piosenkę „Piękne gwiazdeczki - cudne tulipany”.

Kasper nie pozostaje oczywiście dłużny pani Katarzynie. Scena kończy się tajemniczym hałasem i śpiewem na dwa głosy „Jedzie ułan do Torunia”. Słuchowisko reżyseruje autor p. Strachocki.

W drugim dniu świąt pogadankę świąteczną wygłosi ks. Michał Rękas, którego audycje dla chorych, nadawane co tygodnia we Lwowie, cieszą się tak zasłużonym uznaniem.

Komunista na ławie oskarżonych Rok więzienia za działalność komunistyczną

W dniu 9 kwietnia r. b. jeden z przechodniów, Feliks Benke, przy zbiegu ulic Kilińskiego i Północnej, spostrzegł jakiegoś osobnika, jak rzucił na chodnik pęk ulotek, poczem zaczął się szybko oddalać.

Benke podniósł jedną z kartek i po dorywczen zapoznaniu się z treścią poznał, iż jest to odezwa antypaństwowa, wobec czego pogonił za oddalającym się i przytrzymał go przy ulicy Wolborskiej.

Po odprowadzeniu zatrzymanego do komisariatu okazało się, iż jest to niejaki Bencjon Bermensztajn, zamieszkały przy ul. Pomorskiej Nr. 73.

W dniu wczorajszym Bencjon Bemen-

sztajn zasiadł na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Łodzi. Oskarżenie wnosił prok. Koźłowski.

Na zapytanie przewodniczącego, sędziego Wileckiego po czem poznał oskarżonego, zatrzymując go na Wolborskiej, iż jest to ten sam osobnik, który rzucił odezwy, świadek twierdzi, iż powierzchowność rzucającego ulotki utrwałał mu się w pamięci, a pozatem zatrzymany silnie zbladł, gdy Benke zbliżył się do niego.

Mimo energicznych wywodów meo. Farellego sąd skazał oskarżonego na jeden rok twierdzy. (s)

CO USŁYSZYMY PRZEZ RADJO

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.
 Środa, dnia 24 grudnia 1930 r.
 11,58 — 12,05 — Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie.
 12,05 — 13,15 — Muzyka z płyt gramofonowych f. A. Klingbeil, Łódź, Piotrkowska Nr. 160.
 13,15 — 13,25 — Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin.
 17,00 — 17,30 — Słuchowisko dla dzieci z Warszawy. „Panajezusowa choinka” — pióro Kazimierza Konarskiego.
 17,35 — 18,15 — Koncert z Krakowa.
 18,15 — 18,45 — Słuchowisko dla młodzieży. Transmisja z Wilna.
 18,45 — 21,10 — Przerwa.
 21,10 — 24,00 — Audycja Wigilijna zbiorowa stacji polskich.
 21,00 — 21,30 — Transmisja ze Lwowa.
 21,30 — 22,00 — Transmisja z Krakowa.
 22,00 — 22,30 — Transmisja z Wilna.
 22,30 — 23,00 — Transmisja z Warszawy.
 23,00 — 23,00 — Transmisja z Poznania.
 23,30 — 24,00 — Transmisja z Katowic.
 24,00 — Transmisja pasterki z Katowic.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.
 Czwartek, dnia 25 grudnia 1930 r.
 10,15 — Nabożeństwo z Katedry Poznańskiej.
 11,58 — 12,05 — Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie i odczytanie programu dziennego.
 15,20 — 16,00 — Słuchowisko dla dzieci p. t. „Betlejem radjowe” (tr. z Krakowa).
 16,00 — 17,00 — Muzyka taneczna z Katowic.
 17,00 — 18,00 — Muzyka taneczna z Krakowa.
 18,00 — 19,15 — Przerwa.
 19,15 — 22,00 — Audycja zbiorowa stacji polskich.
 19,15 — 20,00 — Transmisja z Poznania.
 20,00 — 20,30 — Transmisja z Wilna.
 20,30 — 21,00 — Transmisja ze Lwowa.
 21,00 — 21,30 — Transmisja z Katowic.
 21,30 — 22,00 — Transmisja z Krakowa.
 22,00 — 23,00 — Muzyka z płyt gramofonowych.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.
 Piątek, dnia 26 grudnia 1930 r.
 10,15 — 11,45 — Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej.
 11,58 — 12,10 — Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie.
 Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin.
 12,10 — 14,00 — Poranek symfoniczny z Filharmonij Warszawskiej.
 16,00 — 16,20 — Muzyka z Warszawy.
 16,20 — 17,00 — Transmisja z Poznania. Słuchowisko dla dzieci p. t. „Harczerze w Betleem”.
 17,00 — 17,15 — Transm. z Wilna. „O polskim stylu” opowie prof. M. Limanowski.
 17,15 — 17,25 — Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy.
 17,25 — 17,40 — Wiadomości przyjemne i pożyteczne (tr. z Warszawy).
 17,40 — 19,00 — Koncert z Warszawy. Wykonawcy: Okr. P. R. pod dyr. St. Nawrota Marja i Aleksander Zabczynscy (piosenki).
 19,25 — 20,00 — Audycja literacka z Warszawy.
 20,00 — 20,15 — Pogadanka muzyczna z Warszawy.
 20,15 — Koncert wieczorny z Warszawy z udziałem orkiestry Filh. Warsz.
 Po koncercie komunikaty: meteor., polski sport, oraz muzyka taneczna z Warszawy.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.
 Sobota, dnia 27 grudnia 1930 r.
 11,58 — 12,05 — Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie.
 12,05 — 13,15 — Muzyka z płyt gramofonowych f-my A. Klingbeil, Łódź, Piotrkowska 160.
 13,15 — 13,25 — Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin.
 15,50 — 16,10 — „O rozkoszy i męce narciarskiego zjazdu” — opowie dr. Kazimierz Żalwski. Transmisja z Katowic.
 16,15 — 16,30 — Kącik artystyczny L. S. G. (tr. z Warszawy).
 16,30 — 16,45 — Płyty gramofonowe z Warszawy.
 16,45 — 17,15 — Kącik dla młodych talentów muzycznych (tr. z Warszawy).
 17,15 — 17,40 — „Pochwała spółdzielczości” wygl. p. Macznowicz (tr. ze Lwowa).
 17,45 — 18,45 — Słuchowisko dla dzieci starszych. „Pasażer na gapie” pióra Jana Mściwoja. Koncert dla dzieci (tr. z Warszawy).
 18,45 — 19,10 — Rozmaitości.
 19,10 — 19,25 — Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi i odczyt programu na dzień następny.
 19,25 — 19,35 — Płyty gramofonowe z Warszawy.
 19,35 — 19,55 — Prasowy dziennik radjowy z Warszawy.
 20,00 — 20,15 — „Biały sezon myśliwski” feljeton wygl. p. A. Janta-Polczyński tr. z Warszawy).
 20,15 — 20,30 — „Pierwszy sejm w dobie powstania listopadowego” — pułk. H. Eile (tr. z Warszawy).
 20,30 — 22,00 — Muzyka lekka. Wykonawcy: Ork. P. R. pod dyr. S. Nawrota, Tadeusza Faliszewski (śpiew).
 22,00 — 22,15 — Feljeton p. t. „Cud prawdy i prawda cudu” wygl. p. J. Pajon de Moncets.
 22,15 — 22,35 — Utwory Chopina w wykonaniu Zofji Rabczewiczowej (tr. z Warszawy).
 22,35 — 24,00 — Komunikaty: meteor., polic., sport, oraz muzyka taneczna z Warszawy.

Hej! Strzelcy wraz!...

BIULETYN DWUTYGODNIOWY ZWIĄZKU STRZELECKIEGO

GWIAZDKA STRZELECKA

Obchodzimy Boże Narodzenie w wolnej ojczyźnie!

Odzyskałszy niepodległość, jesteśmy obywatelami Polski od turni tatrzańskich po sine fale Bałtyku.

Wolność, o którą walczyli nasi ojcowie, dla której ginęli na szubienicy lub wędrowali w śnieżne przestrzenie Sybiru, stała się naszym udziałem.

Wilja w wolnej Polsce!

Chrystus się nam rodzi na polskiej ziemi, której dziedzicem my — naród polski! Precz wypędzeni wrogowie, pierzcho-

zło, zginęły zmory niewoli!

Łamiemy się opłatkami; z radością i pełni szczęścia gromadzimy się koło drzewka, młodzi i starzy, dorośli i dzieci. wszystkie stany i zawody!

o ojczyzny, od każdego z nas zależy jej los i potęga!

A my strzelcy — my żołnierze Rzeczypospolitej?

Kiedy na niebie ukaże się gwiazdka wigilijna, kiedy z milionów persi polskich

popłynie rzewna pieśń: „Bóg się rodzi”, musimy uświadomić sobie naszą rolę państwową, nasze obowiązki względem ojczyzny.

My jesteśmy strażą powołaną do obrony granic ojczystych, do ugruntowania siły i wolności polskiej.

W dniu Narodzenia Pańskiego poczujmy się braćmi, zespolonymi ideą miłości, zagubmy egoizm i prywatę!

My strzelcy — wierni żołnierze idei Marszałka Piłsudskiego, odrodzeni duchowo, pełni radości wewnętrznej — rozpoc-

niemy pracę owocną w każdej dziedzinie, dźwierząc w ręku hartowny miecz, przeorywać równocześnie będziemy plugiem niwy polskie.

Wszak po widłowej niewoli Chrystus się nam na polskiej, wolnej ziemi narodził!

Chwała Bogu na wysokościach! Nie utracimy wolności!

Przekażemy Polskę wolną naszym następcom! To nasze hasło strzeleckie!

Czego nas uczą dzieje powstania listopadowego

Obchodziliśmy niedawno setną rocznicę powstania listopadowego.

Święciliśmy pamięć naszych przodków, którzy poszli w bój. Rocznicą to jednak smutna, nasuwająca moc refleksyj. Narzucają się nam pytania: dla czego przegraliśmy — czy można było zwyciężyć. — Kto winien tej klęsce strasznej?

A odpowiedź: Mogliśmy zwyciężyć! Mieliśmy wszelkie dane, by pokonać Rosjan!

Byliśmy panami kraju, w naszych rękach była administracja, wszelkie urzędy, skarby... Posiadaliśmy dzielne wojsko, może najlepsze w Europie. Ożywiały zeregami walczących zapale; cechowała żołnierza dzielność, była w każdym sercu miłość Ojczyzny.

Sytuacja polityczna była dla nas pod każdym względem korzystna. Wszak car Mikołaj liczył się już z utratą Królestwa, lękał się o Litwę...

A tymczasem zamiast triumfu nastąpiło wzięcie Warszawy, przejście wojsk polskich przez pruską granicę i złożenie broni polskiej Niemcom.

Tak! Był żołnierz dzielny, ale nie miał wódza. Była miłość ojczyzny, ale brak było nam człowieka, któryby zastępy powiodł do zwycięstwa. Zamiast porwać do boju cały naród, rzu-

cić na wroga wszystkich, zdolnych do broni, uczynić powstanie walką całego narodu, zapomniano o chłopie, o miastach, ograniczono się prawie wyłącznie do warstwy szlacheckiej. Nie wykorzystano też powszechnego zapale i entuzjazmu.

Największym jednak nieszczęściem narodowym był brak odpowiedniego wodza!

Cechowała naszych dowódców niewiara i lęk, toczyła ich serce niemoc, nie stało im silnej woli ni hartu ducha.

Czyż mogli oni wieść zastępy do zwycięstwa?

Myśleli o układach, chcieli paktować z wrogiem. Wprost zdumienie ogarnia nas, kiedy uprzytomnimy sobie tragiczne chwile powstania — tą przepaść między zapalem szeregów powstańczych, a niewiarą wodzów, nieudolnością naszych przewódców. I nauka: nie zwycięży naród, choćby najbar dziej miłujący ojczyznę, jeżeli zabraknie mu wodza, któryby umiał por-

wać krajcały do zwycięskiego czynu.

Wykazało to namacalnie zwycięstwo roku 1920.

Byliśmy w obliczu klęski, w przededniu upadku. Wróg był u bram Warszawy.

Pozostawieni sami sobie, opuszczeni przez Europę, stawiliśmy jednak czoło hordom bolszewickim i... zwyciężyliśmy.

Mieliśmy jednak Józefa Piłsudskiego!!

Odprawa referentów powiatowych wychowania Obywatelskiego Okr. Łódzkiego Związku Strzeleckiego

W dniu 10 i 11 stycznia 1931 r. w lokalu Komendy Okręgu Związku Strzeleckiego przy ul. Piotrkowskiej 108 odbędzie się odprawa referentów powiatowych wychowania obywatelskiego.

Zarządzeniem tej odprawy władze Okręgu Łódzkiego dają dowód, że ten dział pracy leży im głęboko na sercu i wierzyć należy, że tak jak w dziedzinie przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego Związek Strzelecki stał się najpoważniejszą i prawie że jedyną organizacją w Polsce, tak i w dziedzinie wychowania obywatelskiego stanie na wysokim poziomie, jako jedyna szkoła wychowania obywatela-żołnierza.

Porządek dwudniowej odprawy następujący:

1 Referat: Zagadnienie wychowania państwowego w Związku Strzeleckim"

wygłosi Wizytator Petrykowski.

2. Wytyczne wychowania obywatelskiego i jak je realizować, referuje referent Wych. Obyw. Okręgu Strz. J. Olczyk.

3. Rola ref. wych. ob. jako czynnika państwowotwórczego na terenie powiatu. Wizytator Seweryn.

4 Program obowiązujący — referuje J. Olczyk.

5. Świetlice i działy jej pracy — wychowanie obywatelskie i strzeleckie na tle świetlicy — prof. Horbacki.

6. Biblioteka i czytelnictwo — prof. Jakóbczyk.

7. Akcja propagandowo-prasowa — p. Ochedalski.

8. Sytuacja międzynarodowa Polski i obowiązki wypływające z niej dla wychowawców w Zw. Strzel. ob. prof. dr. Stolarzewicz.

Jak Włoszczowa uczciła setną rocznicę listopadowej walki o wolność

W przededniu t. j. 28 listopada wieczorem przeszedł ulicami miasta capstrzyk, w którym wziął udział Oddział Z. S. P. P. i Straż Pożarna.

W sam zaś dzień 29 listopada o godz. 9 rano ks. dziekan Błasik odprawił uroczyste nabożeństwo, po którym odśpiewano „Boże coś Polskę”.

W nabożeństwie wzięły udział szkoły powszechne, Zw. Strzeleckie oraz Delegacje Urzędów i Stowarzyszeń.

Wieczorem o godz. 6 odbyła się akademja, na którą złożyły się: Zagajenia Pana Starosty — Przemówienie Ob. Zgody Jana — Deklamacje — Chór Szkolny Sek-

stet P. P. oraz utwór sceniczny pod tytułem „Carscy bohaterowie”, odegrana przez miejscową sekcję dramatyczną, Oddziału Związku Strzeleckiego.

Całość wypadła imponująco, a zwłaszcza utwór sceniczny, w którym grą swą wyróżnili się: ob. Murzynowska Kazimiera i ob. Cyprjan Tomasz.

Podobne uroczystości odbyły się na terenie powiatu w Szczekocinach, w Golemiowach i Wywle.

W dniu 30 po Oddziałach referenci oświatowi wygłosili wyczerpujące odczyty bogato ilustrowane.

Czy wiecie że?...

1. Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Ignacy Mościcki, z okazji święta w Spale w liście do Dowódcy O. K. IV, generała Malachowskiego, udzielił pochwały przysposobieniu wojskowemu O. K. IV, wyróżniając na miejscu naczelnem Związek Strzel.

2. Znany działacz społeczny, kapitan Ropelewski, administrator Rezydencji w Spale, został mianowany przez Komendanta Głównego Z. S. Komendantem 18 Obwodu Związku Strzeleckiego.

3. Stanowisko zastępcy Komendanta Grodzkiego Zw. Strzel. w Łodzi objął znany z owocnej pracy w przysposobieniu wojskowym p.por. rezerwy, obywatel Józef Olczyk.

4. W tegorocznym święcie legionowym w Radomiu wzięło udział 6 kompanii strzeleckich IV Okręgu, przyczem niezrównana w postawie, wyszkoleniu, dyscyplinie i mykkipowaniu była kompanja łowicka.

Kalendarzyk Historyczny Strzelca

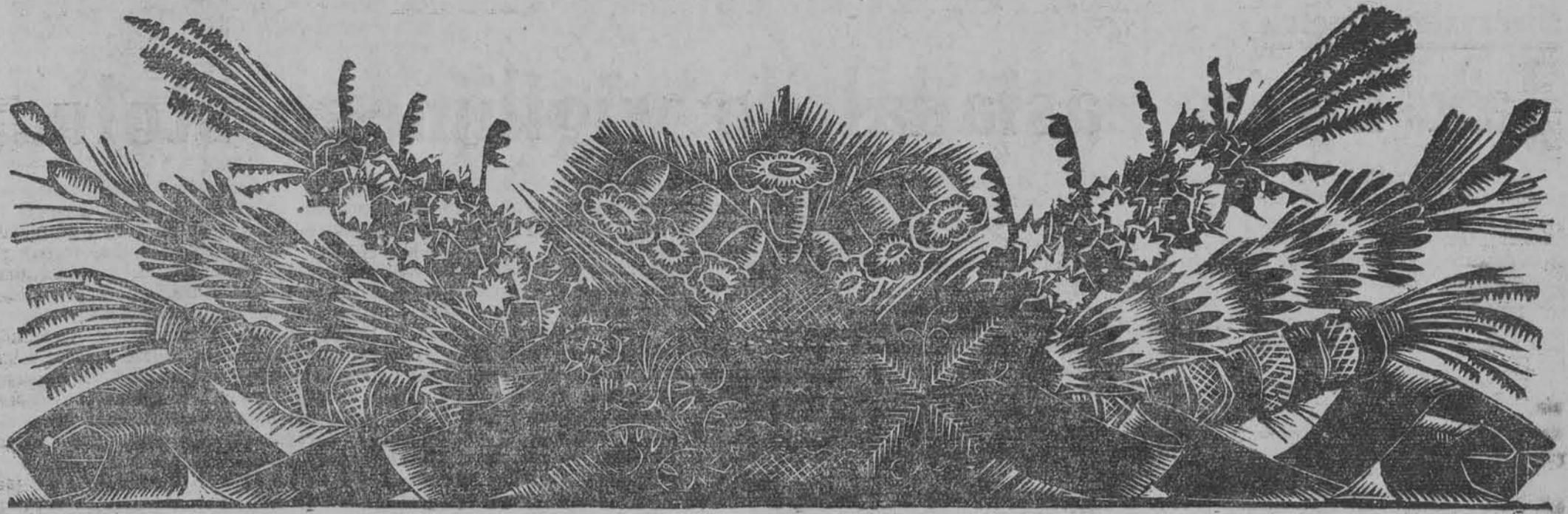
25 grudnia — 10 stycznia.

27. 1655. General Szwedzki Miller po bezskutecznym oblężeniu odstępuje od Jasnej Góry. Jest to sygnałem do ogólnego powstania Polaków przeciw Szwedom.

29.1655 — Hetman Wielki Koronny Potocki i Lanckoroński zawiązują w Tyszowcach konfederację przeciw Szwedom.

3. I. 1795 — Rosja i Austria zawierają z sobą układ co do podziału Polski — trzeciego, kładącego kres istnieniu Polski.

9. I. 1795 — Henryk Dąbrowski na mocy umowy z rządem lombardzkim rozpoczyna formować Legiony polskie.

Wojciech Stpiczyński

SKOŁATANEMU DUCHOWI LUDZKOŚCI DAJMY ODPOCZNIENIE

Redakcja naszej powiodła się pozyskać do numeru świątecznego poniższy artykuł pióra znanego i znakomitego publicyisty, p. Wojciecha Stpiczyńskiego, uderzający głębią ujęcia i siły.

(Przyp. Red.)

Horyzont, nad którym oczy nasze szukać będą wigilijnej gwiazdy otuchy, nie jest jasny..

Ziemia, którą otuli cień tajemniczej legendy, by go rozedrzeć olśniewającym krzykiem świetlistego cudu, nie jest dzisiaj dla ludzkości przystanią szczęścia — świątynią pokoju i błogiego pojednania w błogostawie owoceńnego trudu.

Oblicze duchowe świata porwane jest — jak brzdami zasmucenia — siecią gościnców tęsknoty ludzkości, a gościeńce te przecinają barykady ludzkości grzechów.

W tonie ludzkości rozegrywa się dramat wielki — dramat zgubienia drogi postępu. Szuka ratunku i znaleźć go nie może. Patrzy przed siebie i nie widzi dokąd iść. Słucha rytmu swego życia i słyszy tylko wariację hałas bezładu, przepłatany cynizmem porażki: by się zdzielił, w nową próbę wojny, zaniechała trudu dalszego rozmnażania się lub, by się po prostu oddała radości swobodnie używania życia.

Owładnęła światem fatalna fala materialistycznego pogaństwa. Chrześcijaństwo upadło i słyty się gdzieś w nieznanych głębiach dusz ludzkich, — kłóć odgadnąć w ilu zamarto zupełnie?!

Nic dziwnego, że na tym posiewie nowocześnie pogaństwa rozrósł się chwast sceptycyzmu w cały dorobek kultury wielkich minionych. Odrzuca się ją jako romantyczną lub jako burżuazyjną — zewsząd słychać wołania o dreszcz nowości. W rezultacie chodzi o to, że materializm zapanał nad duchem.

Gdy w wieczór wigilijny, w chwilę mdumy, chylącej głowy zawsze przed tajemnicą Boga-Człowieka i bóstwa w człowieku, myśl strzelista przeszliżnie się po obszarach dziewiętnastu stuleci, by zatrzymać się nad misterjum wielkiej nocy grudniowej, dopełnionej w niedźnych dekoracjach palestyńskiej wioszczyzny, niepodobna, by nie przemówiła do nas bijąca zeń prawda o pojędże ducha, co odrodził pół świata i wycisnął na nim swe błogostawione po dzień dzisiejszy piętno.

By odnaleźć zagubioną drogę postępu, ludzkość musi udać się do krynicy ducha, — natchnione przykazania Boga-Człowieka muszą zapanaować nad falą materialistycznego pogaństwa. Precz z jego fetv-

szami i złudzeniami, — niech żyje Człowiek! I precz z kłamstwem o wybranych kłastach, i szopach, i rasach — żaden człowiek nie posiadał i posiadać nie może prawa

krzywdzenia innego człowieka!

Pracujmy nad sobą i wokół siebie, by Polska stała się przystanią dla skołatanego ducha ludzkości, by tu odrodzony wyru-

szyl na ponowny podbój świata, dźwignąc nas ku najszlachetniejszemu wyzyskowi wielkości.

Skąd się wzięli murzyni, szynkarze, laufry i żydzi w szopce?

DZIEJE FIGUREK JASEŁKOWYCH

Jakkolwiek szopka jest zjawiskiem o podłożu ściśle liturgicznym, opartem na historii biblijnej, to jednak jako widowisko przywodzi nam na pamięć dawne tradycje, przemawia do nas wizjami baśniowych postaci z lat dzieciństwa.

Powstała ona z widowisk, urządzanych po kościołach

ku czci Bożego Narodzenia.

Ale chociaż kult tego święta sięga jeszcze wieku IV, to jednak widowiska tego rodzaju rozwinęły się i rozpowszechniły dopiero w XIII w. dzięki św. Franciszkowi z Assyżu. Wówczas to wprowadzono do tych przedstawień, urządzanych po klasztorach, figury św. Rodziny, trzech królów pasterzy itd.

Najstarsze zabytki tego rodzaju jasełek w Polsce, czyli najdawniejsze figurki jasełkowe, znajdują się w kościele św. Andrzeja w Krakowie; najpiękniejsze jednak zbory figurek tego rodzaju, pochodzących z Neapolu, które to miasto sławne było obok Sycylii w swoim czasie z wyrobu takich marionetek jasełkowych

— znajdują się w Muzeum XX. Czartoryskich oraz w Muzeum Narodowym w Krakowie.

Ruchome figurki dostały się do jasełek w początkach XVIII w. pod wpływem marionetek

przywiezionych wówczas z Francji do Polski. Gdy biskupi zabronili urządzania tych widowisk po kościołach, zaczęto jasełka wystawiać po domach. Sporządzano w tym celu przenośne scenki z ruchomymi figurkami i w ten sposób zrodziła się dzisiejsza szopka.

Szopka polska jest zatem syntezą wiekowych tradycji czczenia świąt Bożego Narodzenia i jako taka przechowuje wpływy różnych epok i oddziaływań, gdziekolwiek obcych, ale przeważnie

swojskich, lokalnych i stanowi z tego względu interesujący temat do badań etnograficznych.

W szopce występuje również świat nadprzyrodzony, fantastyczny, zmieszany z realistycznymi formami życia. Są

kreacje szopkowe nieśmiertelne, które można nazwać klasycznymi; są też i przygodne, zjawiające się w pewnej chwili i razem z chwilą ginące w zapomnieniu.

A jednak w tych figurkach odbija się epoka, wyraźniej nieraz i szczerzej niż w poważnym zwierciadle literatury i historii. Gdyby artysta zechciał wszystkie duchy szopkowe z grobu wywołać i w kształty plastyczne zamknąć, nie starczyłoby na to miejsca. Już bowiem Kito-wicz, opisując współczesne sobie jasełka, mówi o rzeczach, którychbyśmy dziś daleko remnie na scenie szopkowej upatrywali.

Nie widzimy tu wspomnianych przezeń „panów w karetach jadących, szlachty i mieszczań pieśzo idących, chłopów nartarg wiozących drwa, zboże, siano, prowa-dzących woły, orzących plugami, sprzedających chleb, niewiasty dojące krowy, żydów różne towary do sprzedania na rynku trzymających i tym podobne akcje ludzkie”.

I nie na tem się aparat jasełkowy kończy.

Za królami składającymi hołd Bożemu Dzieciatku, ciągnęły orszaki, a w tych orszakach czegoż nie było! Byli tam Persowie, Arabowie, murzyni, laufry, masztalerze prowadzący konie pod bogatymi siodłami, słonie i wielbłądy. Były wojska rozmaitego gatunku, jezdne i pieśze, muryńskie i białych ludzi hufce, namioty porozbierane, armaty, chorągwie husarskie, pancerne, ułańskie, kozackie, raj-tarskie węgierskie i rozmaite inne.

Odgrywano też

i sceny krotochwilne. Zjawiał się np. żyd, który wżasał futrem, pokazując je z obu stron, jakoby do sprzedania; drugi żyd mu je ukradł, stąd kłótnia wielka, aż żyd skrzywdzony pokazywał się z żołnierzami i instygatorem, biorącym złodzieja w greszt.

To znów występował pijani chłop, bijący się z sobą, albo szunkarka tańcu-jąca, a potem czubiącasie. Musztrował się żołnierz, trzecie tarli drzewo, szły procesje mnichów itp.

INieprzebrana to kopalnia motywów, pełnych charakteru i malowniczości, których nie wyzyskano dotąd jeszcze należycie ani w literaturze, ani w malarstwie.

K.

Karol Hubert Rostworowski

Przy tej bożej światłości...

Przy tej świętej wiliji, przy tej bożej

[światłości

zadaliście, gospodarzu, wiele rozpustności, nie podparliście chatupy, nie obsieli pola, więc z oplatką do drzwi waszych puka

[znów — niewola.

Hej! z oplatką? — gorzkim chlebem

[na kwasie, na kwasie,

co wam ino gębę skrzywi, gorzkością

[wypasie.

Hej! z kółką? — z pośmiewiskiem djabli

[organista,

co wam taką kółdziołkę na dudce

[wyswista:

„W pustym garnku pajęczyna, w piecu myszy gniazda ścielą, a niedziela za niedziela bijaczka się rozpoczyna, komu garnek wedle prawa, a kom upiec przynależy.

boć to każdy chce wieczery,

boć to przecie nie zabawa.

Brat na brata, swań na swań,

wszystko się po pyskach wali:

lepiej było za moskali,

lepiej za austryjaka.

Szło się jadać pod obuchem,

po kolei, że tak powiem,

i cóż z tego? — nic, albowiem

wracało si ęz pełnym brzuchem.

A dziś? — w garnku pajęczyna,

w piecu myszy gniazda ścielą —

pan Siciński z panem Szelą,

stare dzieje, stare wina”.

Przy tej świętej wiliji, przy tej bożej

[światłości

zadaliście, gospodarzu, wiele rozpustności, spieszcie tedy nadzy, bos! na czele pasterzy, tam, gdzie wasze odkupienie i Moc

[w żłobie leży!

NAJMODNIEJSZY

TWARZOWY

TRWAŁY

poleca **M. KAPELUSZNIK, Łódź,** ul. 11-go Listopada 8
(dawn. Konstanyńska) 8

Do akt. Nr. 2217—29 r. 1175—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, JAN RZYMOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 7 stycznia 1931 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 75 i Zakątnej Nr. 71, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Gustaw Werczycki” Spadk. Karola Werczyckiego i Anny Schroederowej i składających się z maszyn farbiarskich i wykończalniowych, prasy hydraulicznej mebli i pianina, oszacowanych na sumę złotych 1000+2675+5000+3000.

Łódź, dnia 10 grudnia 1930 r.

Komornik: JAN RZYMOWSKI.

Do akt. Nr. 1544—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Brzezinach, WACŁAW KOSZELIK, zamieszkały w Brzezinach, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 2 stycznia 1931 roku od godziny 10-ej rano w Andropolu gm. Galkówek, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Rywki Weinberger i składających się z artykułów spożywczych, oszacowanych na sumę zł. 564.

Brzeziny, dnia 19 grudnia 1930 r.

Komornik: WACŁAW KOSZELIK.

Do akt. Nr. 1757—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, JAN JABCZYK, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Południowej Nr. 20, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 15 stycznia 1931 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Wolborskiej Nr. 16, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Moszka Rozenbluma i składających się z mebli domowych i innych, oszacowanych na sumę zł. 1,760.

Łódź, dnia 17 grudnia 1930 r.

Komornik: JAN JABCZYK.

Do akt. Nr. 1463—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, ZYGMUNT MAKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 5 stycznia 1931 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi, przy ulicy Keja Nr. 7, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Stanisława Wojnara i składających się z samochodu taksówki, oszacowanej na sumę zł. 2,000.

Łódź, dnia 18 grudnia 1930 r.

Komornik: ZYGMUNT MAKOWSKI.

Kino-Teatr

PRZEDWIOŚNIE

Zeromskiego 74—76. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9, 16, do rogu Kopernika i Zeromskiego

Orkiestra symfoniczna pod batutą A. Czudnowskiego. Początek seansów w dni powszednie o godz. 4-ej pp. w niedziele i święta o godz. 2-ej pp. Ostatni seans o g. 10-ej wiecz. — Ceny miejsc: I. m. 1.25 gr. II. m. 90 gr. i III. 60 gr. — Bilety ulgowe w sob., niedz. i święta nieważne. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.

ŚWIĄTECZNY PROGRAM!

Wielki świąteczny program! Najpotężniejszy film świata, wykonany przez Michała KERTESZA na sumę 2.000.000 dolarów p. t.

„ARKA NOEGO”

Rewelacyjny dramat miłości współczesnej i miłości legendy. — W rolach głównych: GEORGE O'BRIEN, bohater „Wschodu słońca”, DOLORES COSTELLO, bohaterka „Bastji Morskiej” w wielkich podwójnych kreacjach epoki współczesnej i biblijnej. Niewidziane dotychczas potężne sceny biblijnego potopu, mrozące krew w żyłach. Nedprogram: Tygodnik filmowy „BITWA O WARSZAWĘ”

Przypominamy rodzicom, że dnia 25, 26, 27 i 28-go grudnia o godz. 11-ej rano urządzony będzie bardzo bogaty program dla dzieci. Ceny miejsc: dla dzieci i młodzieży szkolnej 20 gr. dla dorosłych 50 gr. Następnym programem: „Kobiety nie do małżeństwa” w roli gł.: Anita Page.

DŹWIĘKOWE

GRAND-KINO

ŚWIĄTECZNY PROGRAM!

Bożyszcze kobiet, niezwykły aktor

Ramon Novarro

śpiewa najnowsze przeboje: „SERENADA PASTERSKA” „Kto tak jak ty całuje słodko.” Marsz starej gwardji i inne pieśni miłosne i rodzajowe w filmie p. t.

„PORUCZNIK ARMAND”

Ramon Novarro jako „Porucznik Armand” to wysoce atrakcyjna kreacja tego znakomitego artysty.

Nadprogram: Murzyńskie tańce i śpiew.

Początek seansów o godz. 4-ej po poł., ostatni o godz. 10.15, w sobotę, niedzielę i święta o godz. 12-ej w południe, ostatni o godz. 10.15. Ceny miejsc normalne na porankach niższe.

Nasze najbliższe przebojowe programy!

„Ciebie tylko kochałem” z MARY CHRISTIANS

„Parada Miłości” z Maurice Chevalier i Janette Mac Donald

„Pieśniarz Paryża” Maurice Chevalier

„Rewja Hollywood” Międzynarodowa obsada wybitnych gwiazd ekranu. Polskie piosenki i konferansjerkę przeprowadzą: Hanka Ordonówna, Karol Hanusz.

„KRÓL ZEBRAKÓW”, Najwybitniejszy aktor teatru Ziefelda w New-Yorku. Denis King, czarująca — Janette Mac Donald.

to wszystko ukaże się na ekranie dźwiękowe, o kina „CAPITOL”

Dnia 25 grudnia Kino-Teatru „MIRAZ” r. b. otwarcie (dawniej SYRENA) Limanowskiego 37.

Na inaugurację Dyrekcja wyświetla dwa pierwszorządne filmy. I obraz

Zdrajca z Zachodu

w roli głównej Tim Mac Coy

oraz

Niedobre Małżeństwo

w roli głównej: Ryszard Bartelmes.

Szczegóły nastąpią.

PAMIĘTAJCIE!!!**PAMIĘTAJCIE!!!**

NAJMILSZY PODAREK i NAJLEPSZY PRZYJACIEL

TO:

KSIAŻKA**KSIAŻKI****KSIAŻKA****GEBETHNER i WOLFF****LÓDŹ,****UL. PIOTRKOWSKA 105,****TELEFON 101-80.**

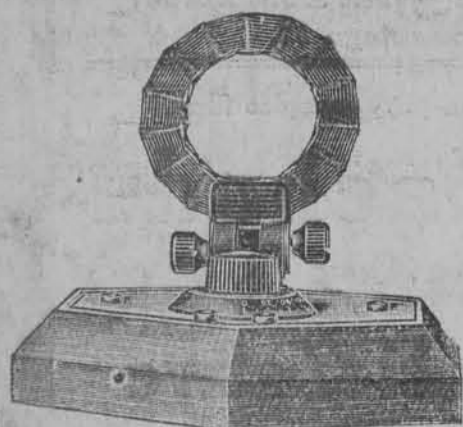
1-szy dźwiękowy kino-teatr w Łodzi

splendidnajwspanialsza
premiera
sezonutragiczne dzieje roku 1905, symfonia mi-
łości i poświęcenia**na sybir**pierwszy 100 proc. dźwiękowiec polski, któ-
rego premierę w Warszawie pan prezy-
dent Rzeczpl. Polskiej zaszczylił swą
obecnością, co wyświetlamy w specjalnym
nadprogramie.

obsada:

jadwiga smosarska, adam bro-
dzisz, bogusław samborski,
mieczysław frenkiel, mira zi-
mińska, kazimierz justian, euge-
nusz bodo i inni.

początek o godz. 4, 6, 8 i 10. — passepartout prócz urzędowych nieważne.

**ŚLUCHAWKI,
DETEKTORY,
GŁOŚNIKI,
APARATY ODBIORCZE**

oraz części radio-elektrotechniczne

poleca:

JULJUSZ HAMER i S-ka
Łódź, ul. 6-go Sierpnia Nr. 1
tel. 188-58

1872

**NIE WYRZUCAJCIE
ZUŻYTYCH ŻARÓWEK!!!**Zamieniamy przepalone **ŻARÓWKI**
na nowe (regenerowane) za dopłatą połowę ceny.**Inż. JULJUSZ HAMER i S-ka**
ŁÓDŹ, 6-go Sierpnia 1 tel. 188-58

Dźwiękowy Teatr Świetlny

CASINO

Początek seansów o godz. 4-ej 30. W soboty niedziele i święta poranki od godz. 12-ej w poł. po cenach najniższych 75 gr. i 1 zł.

Nadprogram:

„Pieśń Dżungli“

Dźwiękowy dodatek kreskowy.

Dziś wielka świąteczna premjera!

Czarująca para kochanków

upojna

Bernica Clair

i wytworny

Alexander Gray

w największym filmie sezonu

„NO, NO, NANETTE“**(KOPIETA NA MARSIE)**

Najpiękniejsze melodie.

Najsubtelniejsze barwy.

Niebywałe bogactwo wystawy.

Frapująca treść. — — — —

Początek seansów o godz. 12-ej w poł. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 groszy.

Wielki świąteczny przebój!

PIERWSZY RAZ W ŁODZI!**A PASZKA**

Niebywały dramat sensacyjny w 10 aktach z życia i przygód apaszków paryskich.

Wielka tragedia apaszki, która wśród mętów Paryża dopuszcza się zdrady dla uratowania ukochanego.

W roli głównej:

W roli głównej:

DON ALVARADO

— przywódca apaszków. — (Następca RUDOLFA VALENTINO)

W roli apaszki

MARGARETTA LIVINGSTON

Dziś wielka świąteczna premjera!

Dziś wielka świąteczna premjera!

Najpiękniejszy film niemy obecnego sezonu, rozstrzygający problem: czy wolno się żenić mężczyźnie, który jest do zmysłowej miłości niezdolny, czy kobieta, która jest żoną tylko z nazwiska, ma prawo do miłości, gdy obudzą się w niej zmysły.

◀ PRAWO DO MIŁOŚCI ▶Czarujący romans filmowy z życia powojennych małżeństw. Role główne odtwarzają **Ewelina Holt i Igo Sym.**

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyr. L. KANTORA.

Początek seansów o godz. 4-ej po poł., w soboty i niedziele o godz. 12-ej w poł. Ceny miejsc popularne: na pierwszy seans od 1 zł., w soboty, niedziele i święta od 12-ej do 3-ej po 75 gr. i 1 zł.

KINO-TEATR
RESURSA
UL. KILINSKIEGO 123

Dziś i dni następnych!

WIELKI PROGRAM ŚWIĄTECZNY!**CUDZA NARZECZONA**

(BUNT ZMYŚLÓW)

W rolach głównych: **MARLENE DIETRICH**, Elza TAMARA i Bruno ZIENER.
najgłośniejsza aktorka świata w wielkim arcydziele erotycznym.

Dziś i dni następnych!

Następny program:

„Słodczy zwycięstwa“

Początek seansów w dni powszednie o godzinie 5.20, 7.15, i 9; w dni świąteczne o godzinie 3, 5, 7 i 9.

DZWIĘKOWY KINOTEATR
„CAPITOL”

Wielki świąteczny program!

Wspaniały film ilustrujący płomienną miłość i tragiczne przeżycia dwojga kochanków p. t.

„GORĄCA KREW”

W rolach głównych: Złotowłosa i kusząca

IMOGENA ROBERTSON, WILLIAM JANEY

Nadprogram dźwiękowa komedia i aktualności z kraju.

Początek w dni powszednie o 4.30. W sobotę i święta o 1-ej. Ceny miejsc popularne.

Mechaniczna fabryka ram, skład obrazów i lusterek

J. CWILLICH

ŁÓDŹ, ul. Narutowicza Nr. 11 Tel. 153-35

Wykonuje i poleca ramy owalne, stylowe, listwowe, do lusterek oraz oprawę obrazów wszelkiego rodzaju i to w dowolnych ilościach.

MECHANICZNY ZAKŁAD STOLARSKI
M. SZUFMAN Łódź ul. Piłsudskiego Nr. 64 w (podwórzu)

posiada na składzie wszelkiego rodzaju

◆ **MEBLE** ◆ w kompletach i pojedynczo.

Ceny konkurencyjne. Honorujemy asygnaty Z. K. D.

DZWIĘKOWY KINO-TEATR
MIMOZA

ul. Kilińskiego 178

Wielki świąteczny program!

Wielki film rosyjski! Dramat wielkich uczuć w ogniu i pożodze rewolucji!

„MIŁOŚĆ KSIĘCIA SĘRGJUSZA”

W rolach głównych: **Antonio Moreno i Billie Dove.**

Początek seansów w soboty, niedziele i święta o godz. 3.30. 1713 w dni powszednie o godz. 5.30, 7.30, 9.15,

NASTĘPNY PROGRAM:

NIEWINNY GRZECH z Colleen Moore.

I-szy dźwiękowy Kinoteatr w Łodzi

„SPLENDID”
20. NARUTOWICZA 20

Urządza dla tych, którzy jeszcze nie

widzieli w czwartek 25, piątek 26, sobotę 27 i niedzielę 28 grudnia r. b. o godz. 12-ej w poł.

Poranki filmu

Neapol, śpiewające miasto
z królem tenorów

J. Kiepurą i Brygida Helm

W rolach głównych:

Ceny miejsc:

zł. 1.- i 1,50

Łódzka Odlewnia Żelaza

„FERRUM”

Właśc. E. BAUER i A. WEIDMANN

Łódź ul. Kilińskiego Nr. 121
Telefon 218-20

WYKONYWA

szybko dokładnie i po cenach bardzo umiarkowanych:

Wszelkie odlewy z szarego żelaza podług własnych lub nadesłanych modeli i rysunków
Wszelką mechaniczną obróbkę metali.
822

Gwiazdka!! Gwiazdka!! Gwiazdka!!

Najmilszym podarunkiem gwiazdkowym, będzie dla naszych milusińskich mundurek szkolny, szynel, czapka, różne oznaki szkolne i t. p. nabyte w firmie 1773

Wyrób własny.
Pierwszorzędna robota.
Ceny konkurencyjne.

ST. NOWAK

Łódź, Piotrkowska 162 (róg Głównej)

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA
Klisze 100
do Reklam Gazetowych
Cenników, Prospektów.
Zdjęcia fotograficzne dla celów reprodukcji.
Rysunki, projekty reklamowe i wydawnicze wykonywane.
Borkenhagen.
Tel. 111-72

LUSTRA

powiększające do golenia

Lustra ręczne, lustra stojące, lustra ściennie, trema, lustra i szkła szlifowane do mebli, budowli, samochodów i t. p. poleca po cenach zniżonych

828 **FABRYKA LUSTER**
OSKAR KAHLERT
Łódź, ul. Wólczańska 109, tel. 210-0

Jeżeli kupisz bucik

w firmie

J. KOWALCZYK

Łódź, ul. Cegielniana 25.

Telefon 159-22 Telefon 159-22

zrobisz najmilszą **GWIAZDKĘ** żonie, córce, synowi i samemu sobie, bo...

Któż nie zna Kowalczyka jego pantofelki Dla paniutki czy chłopczyka Wybór masz tam wielki

Firma ta od dawna znana Solidna i wzięta Dwadzieścia pięć Cegielniana

Niech każdy pamięta.

1777

Przodrój Piłzneński
B.B. Poleca:

Oryginalny Pilzner (Urquell) w antałkach, syfonach i butelkach. Przedstawicielstwo i składy

OTTON WIHAN

Łódź, Kilińskiego 121, Tel. 180-33

WODEVIL
Główna 1

ODEON
Przejazd 2

WIELKIE BOMBY ŚWIĄTECZNE!

Wspaniały istny cud X Muzy.

Coś czego jeszcze nikt nie widział.

**ZWIĄZEK
PODLOTKÓW**

na czele z kapitalną

KATARZYŃĄ NAGY

Nadprogram **FARSA** Nadprogram

Dwaj nierozłączeni przyjaciele w wesołym, rozśmieszającym do łez filmie p. t.

**BRATERSKA
MIŁOŚĆ**

Karol Dane (Slim) i Georg'e Arthur,
pobudzają widza do bezustannego śmiechu.

Nadprogram **FARSA** Nadprogram

Kino Kulutralno-Oświatowe
PRZYSZŁOŚĆ
ul. Młynarska 32

Początek seansów o godz.
13, 15, 17, 19, 21.

Ceny miejsc III 40 gr. II
50 gr. I 70 gr.

Sala dobrze ogrzana cen-
tral. ogrzewana.

Orkiestra ściśle dostosowa-
na do obrazu.

NADPROGRAM:
Wesoła komedia w 3 akt.
i aktualności krajowe

Dziś i dni następnych
WIELKI ŚWIĄTECZNY PROGRAM!

**BIAŁY
GRZECH**

Przygody miłosne młodej manicurzystki w 10 akt.
Arcyciekawy film

Nastrój! Pikanterja! Humor! Zabawa!
Piękna wystawa! Świetna gra artystów

Główne role **Lil Eibenschütz,**
kreują piękna **Mis Niemiec, Maly Delschaft, Otto**
Gebühr i Alfons Tryland.

Pierwsza Łódzka Mechaniczna Wytwórnia
Listew i Ram owalnych, do obrazów i luster
E. SZMUDE i S-ka
1601
Łódź, ul. Wólczańska 169
Poleca listwy i ramy owalnych i najnowszych
wzorów. Detal!
Hurt!

Wszyscy muszą przeczytać.

**ZAKŁAD ELEKRO-RADJOWY
Stefana Sobczaka**

Piotrkowska Nr. 158, tel. 150-90.

Przyjmuje do wykonania:

Instalacje elektryczne światła i siły. Urzą-
dzenia instalacji radiowych dla celów pu-
blicznych. Budowy aparatów radiowych.
Porady fachowe udziela się bezpłatnie.

Na składzie:

Materiały elektrotechniczne, radiowe i wszel-
kie przybory wchodzące w zakres
elektrotechniki.

ŁADOWANIE AKUMULATORÓW

Odbiera się za telefonicznym zawiadomie-
niem za Nr. 150-94.

Wszelkie umowy zostają przeprowadzane
sprawnie i fachowo.

Kino teatr **„MIRAZ”** dawniej „Syrena” ul. Lima-
nowskiego 37, tel. 149-48.

Wielki Świąteczny program!

Uroczyste otwarcie dnia 25 grudnia r. b. na inaugurację dano
I obraz

ZDRAJCA ZACHODU

Sensacyjny dramat cowbojski **Tim Mc. Coy.**
W roli głównej bohatera

II obraz

NIEDOBRANE MAŁŻEŃSTWO

Wspaniały dra-
mat życiowy z **Ryszardem Barthelmesem.** (Powyższe filmy nie były
dem. w dzielnicy Bałuckiej)

Początek seansów w dnie powszednie o godz. 5-ej p. p. W soboty, niedziele i święta o godz. 1-ej p. p. W sobotę od godz. 1-ej do 3-ej p. p., a w poniedziałek cały wieczór
wszystkie miejsca po 30 i 50 gr. Sala dobrze ogrzana. Orkiestra symf., pod dyr. Estrajcha.

Kino teatr **„OAZA”** ul. Chrobrego 10
lub Zgierska 83.

Wielki podwójny świąteczny program!
Pierwszy film rodzinnej produkcji p. t.

Pierwsza Miłość Kościuszki

Wspaniały dramat historyczny z przeżyć naszego rodaka **Tadeusza Kościuszki.**
II obraz

Walka Herkulesa z tytanami
(TAJEMNICZA TRZYNASTKA)

Potężny dramat sensacyjny, ilustrujący walkę farmera z bandytami, w roli głównej:
JOE BONOMO.

Wózki dziecięce
Łóżka metalowe
Materace wyscielane, higien.,
spręż. „PATENT”
do mebl. łóżek
Wyżymaczki amerykań-
skie
Umywalki
Krzesełka dziecięce
Rowery w wielkim wyborze
Na dogodnych warunkach
w fabrycznym składzie
„DOBROPOL”
Łódź, Piotrkowska 73, tel. 158-61
w podwórzu. 1401

WYŚWIETLANIE TELEFON
117-72
PYSUNKÓW
TECHNICZNYCH
PLANÓW BUDOWLANYCH
na papierach światłoczułych
POZYTYWNYCH, NEGATYWNYCH
i OZALIDOWYCH
wykonywa
ZAKŁAD KLISZ
REKLAMOWYCH
BORKENHAGEN
Piotrkowska 100
**Kupujcie wyroby
krajowe!**

Bank Rzemieślników Łódzkich
w Łodzi
Spółdzielnia z ogr. odp.
Łódź, ul. Kilińskiego 123
(gmach Towarzystwa Rzemieślniczego „Resursa”)
przyjmuje
wkłady oszczędnościowe od jednego złotego za opró-
centowaniem, terminowe i n^a
każde żądanie oraz zapisy na udziałowców Banku.
1030 **Złatwia wszelkie operacje bankowe.**

Zawodowe Kursy Kierowców Samochodowych FR. GRETKIEWICZA

Łódź, Piotrkowska 111, tel. 175-35.

5 stycznia rozpoczynają nowy kurs. Jedyny w Polsce model SAMOCHODU w przekroju, poruszany elektrycznością ułatwia i przyspiesza naukę

SPECJALNY KURS DŻENTELMEŃSKI.

Kancelaria szkoły informacji udziela i zapisy przyjmuje prócz niedziel i świąt od 9 rano do 8 wiecz.

Do akt. Nr. 2064—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, LEONARD NABOROWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Głównej Nr. 17, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 14 stycznia 1931 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Siedleckiej Nr. 22, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Pietrzko i składających się z dwu koni i wozu parokonnego, oszacowanych na sumę zł. 450.
Łódź, dnia 13 grudnia 1930 r.
Komornik: LEONARD NABOROWSKI.

Do akt. Nr. 81—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, LEONARD NABOROWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Głównej Nr. 17, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 7 stycznia 1931 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Łomżyńskiej Nr. 20/22, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „I. Berger” Przędzalnia i składających się z kasy ogniotrwałej i mebli, oszacowanych na sumę zł. 1410.
Łódź, dnia 13 listopada 1930 r.
Komornik: LEONARD NABOROWSKI.

Do akt. Nr. 83—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, LEONARD NABOROWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Głównej Nr. 17, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 14 stycznia 1931 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Suwalskiej Nr. 25/27, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Wiktor Kinstler i S-ka” i składających się z 2500 szpilek papierowych przedziałnic, oszacowanych na sumę zł. 1,850.
Łódź, dnia 16 grudnia 1930 r.
Komornik: LEONARD NABOROWSKI.

Do akt. Nr. 2008—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, ZYGMUNT MAKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 31 grudnia 1930 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Kościelnej Nr. 1, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Abrahama Kupfermanna i składających się z 200 kg. sliwek suszonych, oszacowanych na sumę zł. 450.
Łódź, dnia 6 grudnia 1930 r.
Komornik: ZYGMUNT MAKOWSKI.

Kino-Teatr
„Spółdzielnia”
ul. Sienkiewicza 40.

Ceny miejsc w dniu powszednim: od 75 gr. do 1,50. Na I. scena wszystkie miejsca po 60 gr.
Początek seansów w dni powszednie o godz. 4-ej, w soboty, niedz. i świąt o godz. 2-ej. Ostatni seans o 10 w.

Dzisiaj i dni następnych! **ŚWIĄTECZNY PROGRAM!**
Wielki szlagierowy film p. t.

WENUS

W roli głównej: ulubienica **KONSTANCJA TALMADGE.**

Bilety członkowskie ważne w dniu powszednim oraz w sobotę, niedzielę i święta na I. m. po 90 gr.

Następny program:
„KOSIETA” w rol. gł. Norma Talmadge.

Poradnia Wenerologiczna
Lekarzy Specjalistów
ul. Zawadzka Nr. 1

Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedziele i święta 9—2 pp od 11—12 i 2—3 pp. przyjmuje kobieta lekarz

leczenie chorób wenerycznych
moczopłciowych i skórnych
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem

Gabinet Światło-Lecznicy
kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet
519 **FORADA 3 zł.**

Do akt. Nr. E. 2851, 2852, 2853 i 2854—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, LEONARD NABOROWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Głównej Nr. 17, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 22 stycznia 1931 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Nowo Pabjanickiej Nr. 45, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Heleny Egler i Ryszarda Eglera i składających się z szpiki wigoniowej, katalonijki przezroczystej, wagi, pustej cysterny, kotła żelaznego, 4 garniturów męskich, szafy i beczek pustych, oszacowanych na sumę zł. 2.190.
Łódź, dnia 19 grudnia 1930 r.
Komornik: LEONARD NABOROWSKI.

Do akt. Nr. 87—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STEFAN GORSKI zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 stycznia 1931 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Południowej Nr. 80, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Stanisław Köhler” i składających się z 15-stu warsztatów tkackich, oszacowanych na sumę zł. 1.700.
Łódź, dnia 19 grudnia 1930 r.
Komornik: STEFAN GORSKI.

Do akt. Nr. 3065—1929 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STEFAN GORSKI zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 stycznia 1931 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Południowej Nr. 4, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Centralnego Zw. Rzemieśl. Żydów i składających się z fortepianu i maszyny do pisania, oszacowanych na sumę zł. 650.
Łódź, dnia 19 grudnia 1930 r.
Komornik: STEFAN GORSKI.

DR. HELLER
Choroby skórne i wener.
ul. Nawrot 2. Tel. 179-89

Do 10 r. i 4—8 w. Dla pań specjalnie godz. 4—5 po poł., w niedz. od 11—2 pp. Dla niezamożnych ceny lecznic. 815

Wystrzegaj się nieudolnych naśladowców
i kręć tylko tel. **163-30**

„Pogotowie Krawieckie Kiersza”
Zeromskiego 91 Filiji nie posiadamy
sklep parozny

momentalnie odświeża, reperuje, sztucznie ceruje

expressem pierze, farbuję, przerabia nicuje

Biuro Elektrotechn. i Warsztaty Reperacyjne
GUSTAW MAUCH
Piotrkowska 240 ŁÓDŹ Telefon 213-62

Reperacje motorów elektr., dynamomaszyn, transformatorów, aparatów do gotowania, ogrzewania i t. p.

Instalacje elektr. dla światła, siły i zegarów elektr. oraz wykonywanie urządzeń do kontrolowania robotników, kaski danię telefonów i sygnalizacji.

Zakładanie piorunochronów i takowych kontrolowanie.
Wielki wybór materj. elektrotechn. na składzie.
1480

...SZEWCY...
Skóry—Hurt i Detal
(specjalność: detaliczna sprzedaż zlewek trwałych na wodę)

poleca:
Spółka Szewców
Piotrkowska 79
1407 tel. 1.58-38

GARDEROBE
Idaną do prania chem. czyszcimy najnowszym systemem amerykańskim, sposobem suchym, który daje możność utrzymania apretury w materiale a prasowanie maszynowe parą powraca utraconą przez noszenie świeżość.

UWAGA!!!
Wobec częstych wypadków wprowadzania w błąd Sz. Klientów przez ludzi złej woli nie wspólnego z naszym przedsiębiorstwem i zawodem nie mających, podzywających się podobnie brzmiącą nazwą naszych zakładów, upraszamy zwracać baczną uwagę na nazwę i adres naszej firmy.

DOKTOR Med.
WOŁKOWYSKI J.
przeprowadził się
na ul. CEGIELNIANĄ 36
tel. 216-90

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych 615
LECZENIE ŚWIATŁEM diatermia (lampą kwarcową). Badanie krwi i wydzielin.
Przyjmuje od godz. 8—2, i 6—9 pp. w niedziele i święta 9—1
Dla pań od 6—7 oddzielna poczekalnia

Dr. med.
SADOKIERSKI
stomatolog
chirurgja szczęk, jamy ustnej i plastyka
regulacja zębów
rentgenodiagnostyka
Piotrkowska 164
Tel. 114-20
przyjmuje od 3—7 pp. 220

Rada Nadzorcza „WOJPOL” sp. z o. o. zawiadamia, udziałowców, iż zgodnie z par. 12 Statutu Spółki, Zgromadzenie Ogólne wspólników odbędzie się w dniu 29 grudnia 1930 roku o godzinie 17-ej w pierwszym terminie, względnie o godz. 18-ej w drugim terminie, w lokalu Zarządu Wojewódzkiego „Federacji” P. Z. O. O. w Łodzi, przy ul. Zielonej 20, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) odczytanie protokołu z poprzedniego zgromadzenia
- 2) Spowzwanie Rady Nadzorczej;
- 3) Dyskusja,
- 4) Wybór Rady Nadzorczej,
- 5) Wolne wnioski.

Łódź, dn. 15 XII 1930
Rada Nadzorcza D. H. „Of. Rez. „WOJPOL” sp. z o. o.

FABRYKA LUSTER i WYTWORNIA MEBLI
J. KUKLIŃSKI
ŁÓDŹ, ul. Zachodnia 22, tel. 178-11

poleca po cenach najniższych lustra, trema, tualety; jasne, ciemne w oryginalnych ramach oraz lustra wiszące. Meble pojedyncze oraz całkowite urządzenia najnowszych stylów. Zakład tapicerski. Odgrywanie i poprawianie luster z przeniesieniem do domu.

1711
Sprzedaż **NA RATY i ZA GOTOWKĘ.**

Wielki przemysłowiec Ford
powiedział: „Jesteśmy za biedni, aby kupować rzecz tanio”. To znaczy, że powinniśmy kupić tylko **RZECZ DOBRĄ**, która ma służyć nam lata całe.

Tę dewizę stosujemy u siebie, przy zastosowaniu tylko **PIERWSZORZĘDNYCH** części do budowy naszych **RADJO-ODBIORNIKÓW**. Wstąp do nas, a zanim kupisz aparat, przekonaj się naocznie, jak działają nasze odbiorniki. Wszystko doradzimy Ci bezpłatnie. Jeżeli się zdecydujesz — zapłacisz ratami.

POLSKIE RADJO
Jerzy Krzyżanowski, Andrzeja Nr. 4
Tel. 201-04. 1725

Pokoju umeblowanego
poszukuje przyjezdny urzędnik sam. otny. Oferty pod „Poznań” do Administracji „Hasła Łódzkiego”

Wytwórnia kolder
Z. Chądzyńskiej
w Łodzi, Przejazd 16.

Wielki świąteczny program!

Wielki świąteczny program!

SEKSUALIZM!!!

EROTYZM!!!

MIŁOŚĆ W KAJDANACH

Wzruszająca tragedia nieświadomych młodocianych kochanków.

Film ten jest przestrogą dla niedoświadczonych dziewcząt.

Film ten jest najbardziej drastycznym i często spotykanym wydarzeniem czasów współczesnych.

Film ten muszą obejrzeć **WSZYSTKIE MATKI**

Film ten obrazuje tragedję młodego dziewczęcia, które zepchnięte na dno demoralizacji dostaje się na sąd dla nieletnich i domu poprawczego.

FILM DLA WSZYSTKICH.

Role główne kreują: **MALY DELSCHAF, WALTER SLEZAK, ANITA DORIN.**

Muzyka M. LIDAUERA. Początek w święta o godz. 12 w poł. Na pierwszy seans wszystkie miejsca od 50 groszy.

Do akt. Nr. 2829—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, LEONARD NABOROWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Głównej Nr. 17, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 14 stycznia 1931 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Przedzalnianej Nr. 97, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Wilhelma Seemana i składających się z mebli, oszacowanych na sumę złotych 450.

Łódź, dnia 15 grudnia 1930 r.

Komornik: LEONARD NABOROWSKI. Łódź, dnia 19 grudnia 1930 r.

Do akt. Nr. 243—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STEFAN GÓRSKI zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 stycznia 1931 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 10, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Centr. Stowarzyszenia Kupców i Przem. Woj. Łódzkiego i składających się z urządzenia biura, oszacowanego na sumę zł. 1,180.

Komornik: STEFAN GÓRSKI.

„MITOL“ MITOL?

rozpuść go w wodzie, wyszczotkuj brudne ubranie, a będziesz miał

nowy garnitur!

„MITOL“ czyści chemicznie wszelką garderobę, ożywia barwę, usuwa plamy.

„MITOL“ to oszczędność, to pralnia chemiczna u siebie w domu. Cena 1 pudełka zł. 1.50. Do nabycia wszędzie.

1843

ZARZĄD Kino-Teatru Luna

ma zaszczyt zawiadomić swych Sz. Bywalców, że wkrótce nastąpi
otwarcie dźwiękowego kina

Na program dźwiękowej „Luny“ złożą się największe przeboje świata, a mianowicie:

- 1) „Na Zachodzie bez zmian“ Według słynnej powieści Remarque'a,
- 2) „Koniec Świata“ Tytaniczna wizja przyszłości, realizacja Abła Gancea.
- 3) „Janko Muzykant“ Najpiękniejszy dramat prod. krajowej na tle noweli Sienkiewicza.
- 4) „General Grack“ Największa kreacja Johna Barrymore.
- 5) „Król Jazzu“ Najwspanialszy film świata, ekwilibrystyka melodji, efektów i pomysłów.
- 6) „Świat Szaleje“ Film milionów dla milionów, czar eiała olśniewająca ucsta wzrokowa i słuchowa
- 7) „Atlantic“ Dzieło najwyższej doskonałości technicznej, reżyserji E. A. Duponta. Dramat ludzi rzuconych na bezkres oceanu.
- 8) „Hai-Tang“ Najoryginalniejsze arcydzieło rosyjsko-chińskie z Anną May Wong.
- 9) „Dynamit“ Najgenialniejszy twór wielkiego Reżysera Cecila de Milles.
- 10) „Pochodnia“ Przebojowy film na tle francuskiej rewolucji, ilustrujący narodziny Marsyljanki
- 11) „Wesoły Madryt“ Wielki sukces Ramona Nowarro. Sześć piosenek uwielbionego Ramona nucić będzie cały kraj.
- 12) „Pokusa“ Najlepsza kreacja królowej ekranu Grety Garbo.

Aha!

AHA! Jasne Kryształ!

uznane niedoścignionej dobroci
poleca

BROWAR

Gustaw Keilich Orla

Żądajcie wszędzie!

Poznańska Pralnia Chemiczna i Farbiarnia „HIGIENA“

w Łodzi, przy ul. Napiórkowskiego Nr. 7, Przy placu Reymonta, TEL. 124-67.

Przyjmuje do chemicznego czyszczenia i farbowania wszelką garderobę, którą wykonuje **bezkonkurencyjnie**, w jak najkrótszym czasie
 Farbuje wszelkiego rodzaju futra i **drukuje pluszowe** kotikowe palta we wszystkich deseniach,
 Wszelkie powierzone mi roboty zostają wykonane przez pierwszorzędnych fachowców i pod kierownictwem znanego w Łodzi chemika Antoniego Zielińskiego, dyplomowanego mistrza farbiarskiego b. ławnika Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.
 Wystrzegajcie się nieudolnych fachowców, Uwaga!! Specjalność garnitury męskie

TOWARZYSTWO HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE MIECZYSLAW ZAGAJSKI

Spółka Akcyjna — Zarząd w Warszawie

Oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 53

Telefon 224-07.

Składy ul. 11-go Listopada 105, tel. 145-38

własna bocznicą

poleca wagonowo oraz ze składów łódzkich

HERAKLITH

lekka, tania, izolująca
płyta budowlana

CEMENT BAUXYTOWY

szybko twardniejący, zezwala na przeprowadzenie robót pilnych, oraz robót prowadzonych podczas mrozu i poody zimnowilgotnej.

Na składzie posiadamy wszelkiego rodzaju materiały budowlane, smołowcowe i chemiczne.

1871

Lustra
Trema

WYTW. LUSTER

Alfred
Teschner

JULIUSZA 20
RÓG NAWROT

Węgiel górnośląski i dąbrowiecki

najwyższej jakości z reprezentowanych Zakładów Koksowych

„GOTTHARDA“

na potrzeby centralnego ogrzewania i dla kuźni wagonowo oraz ze składu poleca

„ELIBOR“ Sp. Akc. Handlowo-Przemysł.

L. J. BORKOWSKI

Oddział w Łodzi, Kilińskiego 70,
Telefon 10-173. 1779

ZAKOPANE

Pensjonat „PRZEŁĘCZ“ Kasprucie

poleca na sezon zimowy pokoje słoneczne w pełnym komforcie, centralne ogrzewanie, woda bieżąca, zimna i ciepła w każdym pokoju, radio, fortepian.

Kuchnia wykwitna. Ceny przystępne. Informacje na miejscu lub w Łodzi, telefon 120-71.

NA GWIAZDKĘ! FABRYKA

MEBLI TRZCINOWYCH I BAMBUSOWYCH
ORAZ WYROBÓW KOSZYKARSKICH I KOSZY
DLA FABRYK

Rudolf Gall — właściciel —
St. Nowak

ŁÓDŹ, UL. NAWROT Nr. 4.
TEL. 136-71. TEL. 136-71.

POLECA NA SEZON ZIMOWY.

Mebel od skromnych do najwykwintniejszych, bombonierki, koszyki do bułek, żardyniery do kwiatów, łóżeczka dziecięce oraz wszelką galanterię w zakres koszykarstwa wchodzącą. Rafja i wiory dla robót freblowskich i foremki.
CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Pianina i Fortepiany

w dużym wyborze po cenach bardzo przystępnych poleca firma

ERNEST WEILBACH

Łódź, Piotrkowska 154

Telefon 141-96

SZKŁO OKIENNE

ornamentowe, surowe, matowe oraz szklenie budowli, diamenty do rżnięcia szkła poleca po cenach niskich

J. OLEJNICZAK, ŁÓDŹ,
Główna 14
telefon 130-04

UWAGA: Szkło inspektowe w wielkim wyborze.

Wytwórnia

mebli

Leopolda Miszczaka

ul. Piramowicza Nr. 2
wejście z ul. Cegielnianej

Polecam meble: gabinety, sypialki, stołowe, oraz pojedyncze meble na warunkach dogodnych, ceny niskie. Przyjmuje meble do odświeżania i zamiany. Honoruje asygnaty Pol. Zw. Zaw. Prac. Ubezp. Społecznych.

NA GWIAZDKĘ

po cenach niższych własnego wyrobu

poleca J. JABŁONSKI
i S. MOSZCZYNSKI

ŁÓDŹ, ul. Główna 11, przy Piotrkowsk. Kufry, walizy i sakwojarsze wszelkiego rodzaju. Torebki damskie, Portfele, Papierosnice, Teki, Tornistry w całym wyborze, Paski Plecaki i t. p.

Hallo! Hallo!

Nadeszły aparaty detektorowe na nową stację warszawską w cenie zł. 30.— komplet wraz z materiałem i anteną

Elektros-Radjo

Łódź, ul. Cegielniana Nr. 28,
tel. 156-59.

UWAGA: Przy okazaniu niniejszego ogłoszenia udzielamy 10 proc. rabatu.

NA GWIAZDKĘ!

SKLEP

1762

KAZIMIERZ ZIELONKO

AL. KOŚCIUSZKI 37

poleca: pończochy jedwabne, fildecos skarpetki męskie, pończochy dziecięce, reformy, rękawiczki wełniane, swetry i pończochy. Cena bardzo przystępna oraz przyjmuje pończochy do reperacji.

Dr. J. NADEL

Akuszerka, choroby kobiece
godz. przyjęć od 3—5
Pomorska 7, tel. 127-84.

„RADIOŁA“

PIOTRKOWSKA 88, TEL. 105-34

poleca

Radjoaparaty
i części, detektory

Ustawianie anten
Przeróbki aparatów
Ładowanie akumulatorów z odniesieniem do domów.
Najtaniej bo w podwórzu.

DR. MED.

EDWARD

REICHER

Specjalista

chorób skórnych i wenerycznych
Leczenie diatermiją. Elektroterapia.

ul. Południowa 28

Tel. 201-93

Od 8—11 rano i 5—9 wiecz.

w niedzielę od 9—1 pp. 513

Dla niezamożnych ceny lecznic.

Ogłoszenia drobne

Patefony, płyty,

maszyny do szycia, rowery nowe i używane oraz reperacje i spawanie wszelkich metali po cenach konkurencyjnych St. Rędzia, Łódź, Bałucki Rynek Nr. 9, telefon 113-99. 1731

Bardzo tanio

był zaraz do wynajęcia ładny pokój w centrum miasta dla dwóch panów lub pań z całkowitym utrzymaniem: Gdańska 19, m. 2. Bardzo tanio.

Maszynę

rymarską i laskową „Singera“ w dobrym stanie tanio do sprzedania Bałucki Rynek 9 Rędzia tel. 113-99 1852

Maszyna

gabinetowa Singera w dobrym stanie tanio do sprzedania. Bałucki Rynek 9, m. 1 tel. 113-99. 1852

Patefon

dwu-sprężynowy nowy z płytami lub bez tanio do sprzedania Bałucki Rynek 9 m. 1 tel. 113-99. 1852

Potrzebni

chłopczy do sprzedania gazet na typodniówkę, zgłaszać się do administracji dziennika od godz. 8—10 rano.

Każdy przyzna

iż najprzyjemniejszym podarkiem gwiazdkowym dla mężczyzny jest

Krawat

który już od 3.50

modny deseń nabyć można tylko w firmie

Antoni

Spodenkiewicz

150 Piotrkowska 150

Tamże likwiduje się dział torebek damskich.

Ceny o połowę niższe

1185

Jedynie najtańsze źródło zakupów

RADJOSPRZĘTU

Przeróbki aparatów po niskiej cenie

Radjo Splendid

Piotrkowka Nr. 61

Tel. 159-02 1727

w podwórzu.

WILLA

dochodowa w pięknym położeniu oraz dom murowany piętrowy, morga ogrodu owocowego w tym znajduje się piwiarnia w ogrodzie na sezon 4letni, z powodu wyjazdu bardzo korzystnie do nabycia. Wiadomość ul. Kilińskiego Nr. 151, u gospodarza. 1841

Szkoła Tańców

I. Zalcmana 1794
ul. Cegielniana Nr. 54

Lekcje tańców podług ostatnich wydań na zjeździe w Paryżu. Lekcje prywatne ul. Cegielniana 64 w asystencji znanego fordansera Kourada Keru. Zapisy od godz. 11-ej rano do 2-ej i od 4—8 pp. przy ul. Cegielnianej 64.